

TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI AYLIK DERGİSİ

SAYI: 456 • OCAK-ŞUBAT-MART 2023

TEKSTİL İŞVEREN

DEPREM
YIKTI
birlikte
yeniden
kuracağız

NAVLUN

fiyatları düşecek mi?

Endüstri 4.0

devri kapanıyor,

SIRA 5.0'DA

MESLEK LİSELERİ

tarihinde ilk

Deprem

kültürel mirasımıza

ETKİLERİ

Yaralarımızı birlikte sarıyor, geleceğe birlikte yürüyoruz

Değerli Okuyucumuz,

Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlayacağımız 2023 senesinin ilk sayısı için böyle bir gündem hayal etmemiştik. Planımızda; sektörümüzde küresel talepteki yavaşlama eğilimi, pandemide ciddi bir ralli yaptıktan sonra inişe geçen navlun fiyatları gibi olağan konuları ele almak vardı.

6 Şubat'ta karşı karşıya kaldığımız büyük felaket, başta bölgede yaşayanlar olmak üzere tüm toplumumuzun planlarını ve önceliklerini değiştirdi, derinden sarstı. Hem bireysel hem kurumsal olarak yaşadığımız üzüntü ve kederin tarifi çok zor. Sevindirici olan tek şey ise, işverenler camiası olarak bölgenin acil ihtiyaçlarını karşılamak üzere en hızlı şekilde organize olmamız. Daha önce benzer büyük ölçekli depremlerde, yangın gibi felaketlerde ve pandemide imalathanelerini toplumun hizmetine açan üyelerimiz, bu depremde de ilk andan itibaren erzak yardımı, gönüllü kurtarma ekibi desteği gibi acil ihtiyaçları bölgeye gönderdiler. İlerleyen günlerdeyse Sendikamız ve Vakfımızın Mesleki Teknik Eğitim Merkezlerinde yine üyelerimizin malzeme ve ekipman desteği ve öğrencilerimizin emeğiyle üretilmeye başlanan yatak, yorgan, yastık gibi malzemeler, geçici barınma merkezlerine gönderildi. Sendikamız da '99 Depremi'nde olduğu gibi, bu kez ihtiyacın fazlalığına paralel olarak daha büyük ölçekte bir maddi yardımla, Konfederasyonumuz TİSK'in çatısı altında kalıcı konut seferberliğine destek oluyor.

Bu sayımızda sektörümüz için yadsınamayacak bir öneme sahip olan deprem bölgesindeki üreticilerimizin durumunu ele aldık. Ayrıca bu acı olayla gündeme tekrar oturan, binaların depreme karşı güçlendirilmesine yönelik önemli çözümleri olan üyemiz Kordsa'nın çalışmalarına değindik.

Kalbimiz deprem bölgesinde atarken, olağan işlerimize devam etmeye çalıştık. Avrupa Birliği destekli mesleki eğitim projemiz, deprem sebebiyle güncellenen eğitim takvimiyle çalışmalarına devam ediyor. Tüm bunların yanı sıra geçen sayımızda detaylı şekilde ele aldığımız Ortak Denetim Platformu SLCP'nin İstanbul'daki eğitimine ev sahipliği yaptık. Sektörümüzden yüksek sayıda katılım talebi gelmesi, konunun hâlâ ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

Bu ölçekte bir felaketin bir daha meydana gelmemesini; çalışan, üreten, emek veren insanlarımızın bu topraklarda daha nice 100 yıllar yaşamasını temenni ederiz.

Av. Başar AY

Genel Sekreter

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr

Tekstil İşveren Dergisi

Ocak - Şubat - Mart 2023 Sayı: 456

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Ahmet Hamdi Topbaş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Levent Oğuz, Av. Çiğdem Ayvazoğluyüksel,
Av. Yaşar Mert Babayiğit, Av. Buse Elmas, Tuba Kobaş Huvaj, İbrahim Kurtulan,
İrem Yılmaz, Gamze Ustabaş, Güray Kılınç

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

JODOMO

Yayına Hazırlayan
JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş.

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş. tarafından,
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita,
illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.
Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İşbu yayındaki bilgi ve veriler, genel bilgi edinilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu yayında yer alan bilgilerin
doğruluğu konusunda gerekli özen gösterilmiş olmasına rağmen, bilgi ve verilerdeki olası hatalardan ya da alınacak
yatırım kararları ile bunların sonuçlarından TTSİS sorumlu değildir. Zira buradaki bilgiler yatırım amaçlı bir tavsiye
amacını taşımamaktadır. Makale yazarlarının ya da görüş alınan kişilerin beyanları ise şahsi niteliktedir.

12

06 Aklımızda Kalanlar
10 Dünyada Çalışma Hayatı
12 Deprem yıktı, birlikte yeniden kuracağız!
Merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 11 ilde yıkıma yol açan 6 Şubat depremleri, tekstil sektöründe de önemli kayıplara neden oldu.

20 Geleceğe güvenle ulaşmak için yapısal güçlendirme
Kordsa CEO'su İbrahim Özgür Yıldırım, hem Türkiye hem de dünya için fayda yaratacak yenilikçi teknolojilere odaklandıklarını söylüyor.

26 TTSİS, SLCP'nin toplantısına ev sahipliği yaptı
Sendikamız, 3 Nisan'da Ortak Denetim Platformu SLCP'nin bilgilendirme toplantısının ev sahipliğini üstlendi.

28 Endüstri 5.0: Refahın motoru
WTIN'in Dijitalleşme Editörü Otis Robinson, Araştırma Görevlisi Rachel Cox ile Endüstri 5.0'ın sağlayacağı faydalara ilişkin bir söyleşi yaptı.

32 Eğitim projesinin takvimi güncellendi
Tekstil Sektöründe Mesleki Eğitim Kalitesinin Artırılması projesinin takvimi yenilendi.

34 Meslek liseleri tarihinde bir ilk
TTSİS Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, "Yetişmiş Eleman, Kaliteli Üretim" projesi kapsamında yatak üretimine başladı.

36 Navlun fiyatlarının son üç yıllık seyri
Uluslararası ticarete başrollerden birini üstlenen navlunun fiyatlarında son üç yıldır önemli değişimler yaşanıyor.

44 Sektörde devrim yaratan iki malzeme: Nano ve Grafen
Grafen ve nano, bugün için değilse bile geleceğin giyim ve tekstil endüstrisi için oldukça önem taşıyan iki malzeme.

50 Deprem kültürel mirasımızı da yok etti!
Kültürel ve Doğal Mirası İzleme Platformu Yöneticisi, Arkeolog ve Editör Nezih Başgelen, deprem nedeniyle zarar gören yapıları yazdı.

28

44

50

Bazı ürünlerin ithalatında dampinge karşı önlem

Ticaret Bakanlığı'nca hazırlanan ithalatla haksız rekabetin önlenmesine dair tebliğler, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Karara göre bazı ülkelerden ithal edilen “dokumaya elverişli ipliklerden metalize iplikler”, “menteşeler” ve “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya” için damping önlemi alındı. Gürcistan menşeli “dokumaya elverişli ipliklerden metalize iplikler, ip, şerit veya toz şeklindeki metalle birleştirilmiş veya metalle kaplanmış şerit ve benzerleri” ürünlere yönelik damping soruşturmasında, ürün ithalatının dampingli olduğu ve yerli üretimi zarara uğrattığı belirlendi ve bu ürünlerin ithalatında CIF bedelinin yüzde 15'i oranında dampinge karşı önlemin uygulanmasına karar verildi. Aynı ürünlerin Çin, Hindistan, Güney Kore ve Çin Tayvanı'ndan ithalatında kilo başına 2,2 dolar önlem uygulanacak. Çin'dense menteşeler, sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler ve benzeri eşyaların ithalatında kilo başına 1,35 dolar; “mobilya için (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç)” olanlara kilo başına 0,65 dolar önlem alınması kararlaştırıldı.

2023 yılı kenevir ekim alanı, 6 bin 500 dekar

Türkiye'de ruhsatlı kenevir ekimi yapılan illerinin başında gelen Samsun'da pazarlama sorunu nedeniyle üretim her geçen yıl düştü. 2021-2022 yıllarında 200 ila 250 dekar arasında kenevir ekiminin yapıldığı Samsun'da bu yıl Havza ilçesi Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) kenevir sapından tekstile uygun iplik üretecek bir fabrika kuruluyor. Bu durumun kenevir bölgesi olan Samsun ve çevre illerde üretim kapasitesini artıracaklarını söyleyen Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Kenevir Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Selim Aytaç, “Yeni kurulan bir tekstil fabrikası Samsun, Amasya, Kastamonu, Çorum ve Tokat gibi illerde kenevir üretimini artıracak. Türkiye'nin 2023 yılı ekim alanının 6 bin 500 dekar civarında olmasını bekliyoruz. Fabrika kenevir, keten veya ısırgan gibi bitkilerin saplarından nihai ürün elde edecek. Bu ürün tekstile uygun bir iplik olacak. Bu bölgenin kenevir tanımını bir hayli geliştirebilecek büyüklükte bir kapasitesi var,” dedi.

Öz İplik İş, Global Deal'e katıldı

Öz İplik İş Sendikası, dünya genelinde 26 ülkeden 38 sendikayla ortak olan Global Deal'e katıldı. Öz İplik İş Sendikası Genel Başkanı Rafi Ay, sosyal diyalogun önemini anlaşılmaması ve ortaklıkların geliştirilmesi için örnek bir adım atarak, Global Deal'a katılan Türkiye'den ilk ve tek sendika olduklarını söyledi. Sosyal diyalog ve kapsayıcı büyüme için çok paydaşlı bir girişim olan Global Deal, hükümetler, işletmeler, işveren kuruluşları, sendikalar, sivil toplum ve diğer kuruluşlarla ortak çalışmalar yürütüyor. Girişim ayrıca tarafların insana yakışır ve kaliteli işlerle üretkenliğin artırılmasının yanı sıra eşitlik ve kapsayıcılık konularında yaptıkları istişareleri, müzakereleri ve sosyal diyalogu teşvik ediyor.

ARTA Tekstil'den 9 milyon dolarlık GES yatırımı

ARTA Tekstil, Çorlu Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi'ndeki (OSB) fabrikasının elektrik ihtiyacını yenilenebilir güneş enerjisiyle karşılamak için güneş enerji santrali kuracağını duyurdu. Şubat ayında başlayan çalışmaların, Ağustos'a kadar tamamlanması planlanıyor. Yaklaşık 9 milyon dolarlık yatırımla Yozgat'ın Yerköy ilçesinde 110 bin metrekare alana kurulacak GES projesine ilişkin konuşan ARTA Tekstil Kurucu Ortağı Arif Nalbant, projenin gelecek nesillere daha yaşanılabilir bir dünya bırakma hedefine önemli bir katkı sunacağını söyledi. Bu yatırımla Çorlu Velimeşe Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikalarının elektrik tüketiminin tamamını sıfır karbon salımlarıyla yenilenebilir güneş enerji santrali üzerinden karşılamayı planladıklarını belirten Nalbant, “Ülkemizin enerjide dışa bağımlılığının azaltılmasına katkıda bulunacak santralimizde, yerli üretim güneş panelleri kullanacağız” dedi.

Tekstil sektörü için “temiz üretim” genelgesi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca, tekstil sektörü faaliyetlerinin çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi, hava ve su kirliliğinin önlenmesi, su ve enerji tasarrufunun sağlanmasına yönelik “Tekstil Sektöründe Temiz Üretim Uygulamaları Genelgesi” yayımlandı. Genelgeyle, tekstil tesislerinden kaynaklı enerji tüketimi ve hava emisyonlarının azaltılması amacıyla üretimin yapıldığı illerde şikâyet neden olan fabrikaların bacalarından atmosfere salınan yağ buharının azaltılması amaçlanıyor. Genelgeyle ayrıca uçucu organik bileşik ve toz emisyonlarının sektör özelinde azaltımı konusunda ilk defa bir sınır değer de belirlendi. Böylece üretim başına enerji tüketiminin azaltılıp raporlanması, toz emisyonlarının azaltımı için uygun arıtım sistemlerinin oluşturulması ve uygun bilgi teknolojileri kullanılarak emisyonların çevrim içi izlenmesi zorunlu hale getirildi. Tekstil atık sularından kaynaklanan renk giderimi ve arıtılmış atık suların yeniden kullanımı için tekstil işletmelerinde boya banyo atık sularında renk giderimi yapılarak tuzlu suyun kumaş boyama ve yıkamada yeniden kullanılmasını sağlayan teknikleri kullanmak, zorunlu hale getirildi. Genelgeyle, su ve enerji tasarrufu için atık suların arıtıldıktan sonra mümkün olan alanlarda yeniden kullanımı istenirken, soğutma sularının ve kirletici yükü düşük atık suların ayrı ayrı toplanması ve yeniden kullanılması da zorunlu tutuldu. Tüm bunların yanı sıra tekstil sektöründe su kullanımının azaltılması ve bilinçsiz yeraltı suyu tüketiminin engellenmesi amacıyla işletmelerde kullanılan su miktarının ölçülmesi, izlenmesi ve debisi, cihazlar ve otomatik kapatma vanalarıyla kontrol altına alınacak.

Portekizli Smartex, Tuvis'i satın aldı

Türk tekstil sanayisi Avrupalı yazılımcıların da ilgisini çekiyor. Avrupa'ya geçen yıl 5,6 milyar dolarlık ihracat yapan sektörün dijital şirketlerinden Tuvis, Smartex tarafından satın alındı. Portekizli şirket Türkiye'de bir teknoloji merkezi kuracağını da duyurdu. Batuhan Şahin, Bahadır Gölçük ve Eyüp Görkem Bayram tarafından üç yıl önce geliştirilmeye başlanan Tuvis'i bünyesine katarak Türkiye'deki yapılanmasını güçlendirdiklerini dile getiren Smartex CEO'su Gilberto Loureiro, “Bu satın almanın, mühendislik gücümüzü küresel olarak genişletmek için stratejik bir hareket olduğuna inanıyoruz. İstanbul'da büyüyen ekibimizin yardımıyla, dünya çapında tekstil endüstrisi üzerinde kalıcı bir etki yaratacağımızdan eminiz” dedi. 2019'da kurulan Tuvis, tekstil üretim hatlarının görsel kalite kontrolü için yapay zekâ ve derin öğrenme çözümleri geliştiriyor.

Hollanda'yla işbirliği artacak

Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB) ve Uludağ Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (UHKİB), Hollanda Döngüsel Tekstil Heyeti'ni Bursa'da ağırladı. Hollanda heyetinin gerçekleştirdiği ziyaretin karşılıklı fayda sağlayacağını dile getiren UTİB Yönetim Kurulu Başkanı Pınar Taşdelen Engin, “Üyelerimizin tekstil sektöründeki kurum ve organizasyonlarla yerel bazda ve dünya çapında iletişim ve koordinasyonun oluşturulmasında UTİB olarak önemli bir rol oynuyoruz” dedi. Konuk heyet adına konuşan Hollanda'nın Ankara Büyükelçiliği'nden Ekonomi Başmüaviri Paul Zwetsloot ise, “Türk tekstil ve hazır giyim sektörü; endüstriyel tecrübesi, esnek üretim kapasitesi, girişimciliği destekleyen yapısı ve köklü lojistik altyapısıyla Hollandalı firmalar için önemli bir müttefik” dedi.

Sun Tekstil 2022'de net kârını üçe katladı

2022 yılında 4 milyar TL konsolide ciroya ulaşan Sun Tekstil, satışlarında TL bazında yüzde 79'luk büyüme kaydetti. Kendisine bağlı Ekoten Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile birlikte Stratejik Planlama Toplantısı düzenleyen şirket, 2022 yılının değerlendirmesini yaptı ve 2023 hedeflerini paylaştı. Toplantıda konuşan Sun Tekstil Yönetim Kurulu Başkanı Elvan Ünlütürk, “2022 bizler için kilometre taşlarımıza kaydedilecek önemli gelişmelere ev sahipliği yaptı. Mayıs ayında gerçekleştirdiğimiz halka arzla şirketimizin başarısını paylaştığımız bir yıl oldu. Yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen TL bazında 4 milyar ciromuzla yüzde 79 büyümenin gururunu yaşıyoruz. 2021'de 212 milyon TL olan net kârımız, 2022'de 634 milyon TL'ye ulaştı. 2023 yılında da hedeflerimizi artırarak beklentilerin üzerine çıkacağımıza tüm gücümüzle inanıyoruz,” dedi.

Bernabéu Stadyumu'na ödüllü kompozit çatı

İspanyol Nanotures şirketi, birçok uluslararası ortakla birlikte, Real Madrid'in Santiago Bernabéu Stadyumu için katlanabilir kompozit bir çatı yaptı. Mekanik olarak birleştirilmiş üç bölümden oluşan ve 29 bin metrekarelik alanı kaplayan katlanabilir çatıda floropolimer kaplı PTFE membran kullanıldı. Çatı, stadyum için planlanan ve Aralık 2022'de tamamlanması öngörülen 525 milyon Euro'luk yenileme projesinin bir parçasıydı, ancak Covid 19 salgını ve Ukrayna'daki savaş nedeniyle inşaatı tamamlanamamıştı. Proje, kompozit endüstrisinde takım çalışmasının ve işbirliğinin önemini vurgulamak için 1998'den beri düzenlenen JEC Word Fuarı kapsamında verilen İnovasyon Ödülleri'nde, JEC World İnşaat ve Yapı Ödülü'nü kazandı. Bu sene Paris'te, 25-27 Nisan'da düzenlenecek 2023 JEC World Fuarı'nda, 112

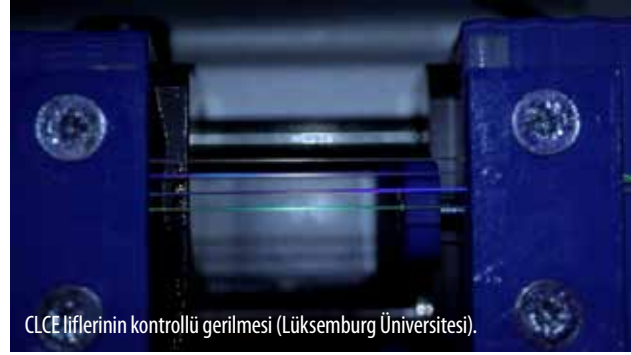
ülkeden gelen katılımcıların 1200 stant açması beklenirken 35 binden fazla kişinin organizasyonu ziyaret edeceği tahmin ediliyor.

Çevreye duyarlı Piñayarn

Deriye bitkisel bir alternatif olan Piñatex'in yaratıcısı İspanya merkezli Ananas Anam, yeni bir ürün sunuyor: Piñayarn. Ananas liflerinden üretilen bu yeni iplik, yüzde 100 bitki bazlı, geri dönüştürülebilir ve biyobozunur özelliklerine sahip olacak. Firma, kumaşın izlenebilir olduğunu ve zararlı kimyasallardan arındırıldığını belirtiyor. Peki, ananastan iplik nasıl üretilir? Ananas hasadından sonra geriye kalan ve genellikle yakılacak olan yapraklar toplanır, uzun lifler yanı otomatik makinelerle çıkarılır, yıkanır. Güneşte veya fırınlarda kurutularak arıtma işlemine tabi tutulur. Bu işlem sırasında ananas yaprağı lifi (PALF), mısır bazlı polilaktik asitle (PLA) karıştırılarak ortaya pamuksu bir lif çıkar. Bu atık değerlendirmesi sayesinde her bir kg. Piñayarn, atmosfere salınan karbondioksitin yaklaşık altı kilogramını engeller. Ananas Anam, hem dokuma hem de süprem kumaşlar için uygulanabilecek çok yönlü bu ipliğin ayakkabı, giysi ve aksesuar pazarında

kullanılabileceğini belirtiyor. Şirket, şu anda Ne8, Ne10, Ne16, Ne16/s, Ne20 ve Ne20/2 iplik boyutlarında Piñayarn'ın mevcut olduğunu söylüyor.

Esneyen gökkuşağı: CLCE

Lüksemburg Üniversitesi'ndeki araştırmacılar, renk değiştiren bir lif olan "Cholesteric Liquid Crystal Elastomer (CLCE) / Kolesterik Sıvı Kristal Elastomer"i geliştirdiler. Yapısal olarak renklendirilmiş bir polimer sistemine sahip CLCE lifleri, esnedikçe renk değiştiriyor. Yapılan testlerde yıkanmaya ve aşınmaya dayanıklı olduğunu gösteren liflerin, giyilebilir teknoloji ve otomatik gerilim algılama gibi alanlarda kullanılması bekleniyor. Projenin giysilere entegrasyonu sayesinde, gerilme ve deformasyon izlenebilecek. Bununla birlikte binalar, köprüler ve duvarlar gibi yapılarda deformasyon ve çatlakların giderilmesi için kullanılabilecek. Lifler, şu anda laboratuvar ölçeğinde üretiliyor, ancak büyük ölçekli üretim için çalışmalar Nisan ayında (2023) başlayacak. Bu teknoloji, tıbbi ve spor uygulamaları için potansiyel kullanım imkânları sunarken, sanatsal ve moda odaklı alanlar için de umut vad ediyor.

Sürdürülebilirlik için dönüşüm

Fransız Karamamesi 2022-748 AGEÇ Yasası (Döngüsel Ekonomi için Atık Karşıtı Yasa), cirosu 50 milyon

Euro'nun üzerinde olan hazır giyim perakendecileri için yılın başında uygulanmaya başlandı. Yıllık cirosu 10 milyon Euro'nun üzerinde olan hazır giyim, ayakkabı ve ev tekstili ticareti yapan tüm markalar içinse 2024 ve 2025'de aşamalı olarak yürürlüğe girmesi planlanıyor. AGEÇ yasası, tekstil ve giyim sektörlerinde sürdürülebilirlik ve izlenebilir bir tedarik zincirinin önemini vurguluyor. Bu yasanın tüketicilere daha bilinçli alışveriş yapma becerisi kazandıracağı, atık yönetimini daha etkili hale getirileceği düşünülüyor. Uzmanlar, sektördeki şirketlere, mevzuata uyum sağlamak ve daha sürdürülebilir iş modellerine geçiş yapmak için dijital etiketleme teknolojilerini benimsemeye başlamalarını öneriyor.

Uster ve geri dönüştürülmüş lifler

İplik eğirme prosesinde, tekstil endüstri için bir referans noktası olan Uster İstatistikleri, ilk kez 2023 sayısında geri dönüştürülmüş liflerin işlenmesine dair bir bölüm içerecek. Uster'in Pazarlama ve İş Geliştirme Başkan Yardımcısı Sivakumar Narayanan, geri dönüştürülmüş ipliklerle eğirme yaparken kaliteyi sağlamanın büyük bir sorun olduğunu belirtti. Avrupa Birliği'nin Tekstil Stratejisi, 2030 yılına kadar AB pazarındaki tüm tekstil ürünlerinin dayanıklı, tamir edilebilir, geri dönüştürülebilir ve büyük ölçüde ürünün geri dönüştürülmüş liflerden yapılmış olmasını talep ediyor. Ayrıca ürünün "Geri Dönüştürülmüş" sayılabilmesi için ipliğin en az yüzde 20'den fazla geri dönüştürülmüş liflerden oluşması gerekiyor. Ham ve geri dönüştürülmüş pamuğun karıştırılması, iplik eğirme prosesi için bilinen bir zorluk. Geri dönüştürülmüş pamuğun yeni liflerle harmanlanması, genel iplik mukavemetini ve değişim katsayısının (CV) yüzdesini etkileyecektir. Aynı zamanda mekanik olarak geri dönüştürülen liflerin daha yüksek kısa lif ve neps içerdiği biliniyor. Geri dönüştürülmüş lif karışımlarıyla iplik kalitesinin bozulma riskinin farkında olan Uster, kalite kontrolünün müşteri memnuniyetini sağlamanın tek yolu olduğunu vurguluyor.

Texhibition Tekstil Fuarı yine dopdolu geçti

Bu yıl üçüncüsü düzenlenen Texhibition İstanbul Kumaş, İplik ve Tekstil Aksesuarları Fuarı, 25 binden fazla ziyaretçi ağırladı. Fuarda 425 firma yer aldı ve 100'den fazla şirket sıra bekledi. Texhibition, Türkiye'nin en büyük, dünyanın ise sayılı tekstil fuarlarından biri. Başta Rusya ve Türkiye Cumhuriyetleri'nden gelenler olmak üzere toplam 85 ülkeden ziyaretçinin yer aldığı fuara, sadece alım grupları değil, uluslararası tekstil fuarlarının yöneticileri de katıldı. Katılımcılardan öne çıkanlar arasında; Polonya'nın en büyük grubu LPP'nin yanı sıra Inditex, H&M gibi perakende sektörünün global aktörleri de vardı. Katılımcı şirketler, deprem korkusu nedeniyle yaşanan iptallere rağmen fuardan memnun ayrıldılar.

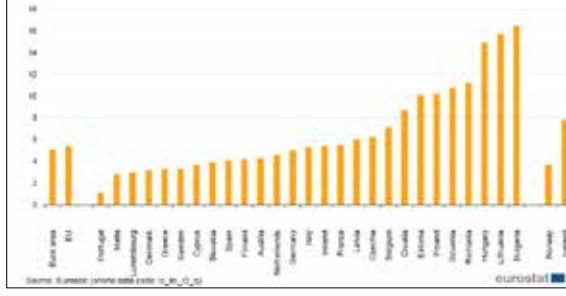
KOBİ'ler için dijital dönüşüm ve sürdürülebilirlik

RWTH Aachen Üniversitesi Tekstil Teknolojileri Enstitüsü (ITA), son beş yıldır küçük ve orta ölçekli işletmelere (KOBİ) dijital dönüşüm yolculuklarında rehberlik ediyor. KOBİ'ler, Aachen'daki Dijital Yetenek Merkezi'nde (DCC) dijitalleştirilmiş üretim süreçleri ve Endüstri 4.0 çözümlerinin operasyonlarında uygulanabilirliğini hakkında bilgi ve danışmanlık alıyorlar. Günümüzde sürekli değişen sosyal sürdürülebilirlik mevzuatları ve daha da rekabetçi hale gelen tedarik zincirleri, KOBİ'lerin karşılaştığı zorlukların başında geliyor. ITA, 1 Mart'tan itibaren dijitalleşme ve sürdürülebilirlik stratejilerinin uygulanmasında KOBİ'lere destek sunan "Mittelstand-Digital Zentrum Smarte Kreisläufe / KOBİ Dijital Merkezi Akıllı Döngüler" adlı takip projesini başlattı. İşletmelerle işbirliği yapan ITA, döngüsel ekonomi için sürdürülebilir süreçlerin geliştirilmesine ve yeni dijital iş modellerinin oluşturulmasına yardımcı olacak.

Mavi kârını artırdı

Mavi, 2022 yılında konsolide satış gelirlerini yüzde 129 artırarak 10 milyar 592 milyon TL'ye çıkardığını ve net kârını 1 milyar 459 milyon TL'ye ulaştırdığını açıkladı. Şirket, bu süre zarfında global perakendede yüzde 146, toptanda yüzde 107 ve e-ticarette yüzde 96 büyüme kaydetti. Mavi böylece pazar payını artırarak tüketicilerin en çok tercih ettiği markaların başında yer aldı. Mavi'nin CEO'su Cüneyt Yavuz, 2022'de güçlü bir büyüme elde ettiklerini ve tüm ürün kategorilerinde yüzde 100'ün üzerinde büyüme yakaladıklarını belirtti. Yavuz, Mavi'nin 12,5 milyon adet jean satışı yaptığını ve şirketin 2022 kârının yüzde 30'unun nakit kâr payı olarak dağıtma önerisini Genel Kurul'un onayına sunacaklarını açıkladı. Mavi'nin dijital yatırımlarına devam ederek, 5,7 milyon aktif müşteri ve 3,5 milyon uygulama (App) üyesiyle kesintisiz iletişim sağladığını da sözlerine ekledi.

Nominal Saatlik Ücret Maliyetleri, 2022 yılı Dördüncü Çeyrek (Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre değişim%, takvim etkisinden arındırılmış).

Euro Bölgesi işgücü maliyeti

2022'nin dördüncü çeyreğinde, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre saatlik işçilik maliyetleri Euro Bölgesi'nde yüzde 5,7 artarken bu oran AB'de yüzde 5,8 oldu. Söz konusu dönem içinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre saatlik ücret maliyetlerindeki en yüksek artış, Bulgaristan'da yüzde 16,5, Litvanya'da yüzde 15,7 ve Macaristan'da yüzde 14,9 olarak kayda geçti. AB'ye üye ülkelerden dördü daha yüzde 10'un üzerinde artış kaydetti. O ülkeler; Romanya (yüzde 11,2), Slovenya (yüzde 10,8), Polonya (yüzde 10,2) ve Estonya (yüzde 10,1) oldu.

Toplumsal cinsiyet eşitliği için seferberlik

Birleşmiş Milletler (BM), tüm dünyada 2030 yılına kadar toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanamayacağına yönelik bir açıklama yaptı. Küresel olarak kadınların eşit yasal haklara ve korumaya sahip olmasını sağlayacak yasal çerçevelerin oluşturulması, 286 yılı bulabilir. Kadınlar ve kız çocukları sanayide, akademide ve teknoloji sektöründe yeterince temsil edilmiyor. BM'ye göre, küresel olarak her on kadından ikisi bilim, mühendislik ve bilgi-iletişim teknolojilerinde çalışıyor. Bir önceki sene kadınlar, dünyanın en büyük 20 teknoloji şirketindeki işgücünün yalnızca yüzde 33'ünü oluşturuyordu ve dört şirketten yalnızca birinde liderlik pozisyonunda bulunuyorlardı. 8 Mart'ta BM Kadının Statüsü Komisyonu'nun öncelikli teması; dijitalde yenilik, teknolojik değişim ve eğitimle ilişkili olarak "DigitALL dünyası" olarak belirlendi. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayabilmek amacıyla yeniliçi yaklaşımlar ve teknolojiler; oluşturulan temanın ana unsurlarıydı. IndustriALL ücret eşitliğine ilişkin de bir araç seti yayınladı. Söz konusu araç seti, bağlı kuruluşların eşit değerdeki işler için eşit ücret karşılığında toplu pazarlık yapmasına yardımcı olacak.

ILO C190'nın onay süreci devam ediyor

Çalışma hayatında şiddet ve tacizin sona erdirilmesine ilişkin ILO Sözleşmesi 190, 2019'da kabul edilmişti. Sendikalar, o zamandan bu yana dünyanın dört bir yanında sözleşmenin onaylanması için kampanya yürütüyor. Uruguay sözleşmeyi onaylayan ilk ülkeldi. En son eklenen Kanada ve İrlanda ile bugüne kadar 25 ülke C190'nı onayladı. Türkiye'de henüz C190 sözleşmesi onaylanmamış olmasına karşın, ILO Türkiye Direktörü Numan Özcan, yaptığı bir açıklamada, sözleşmenin uygulanması için sosyal taraflar, özel sektör ve sivil toplumun harekete geçtiğini, çalışmalar yapıldığını ve sözleşmeye ilişkin uygulamaların hayata geçmeye başladığını belirtmişti.

Kilit çalışanlara insana yakışır iş olanağı sağlanmalı!

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) yeni raporu "Dünyada İstihdam ve Sosyal Görünüm 2023: Zorunlu İşin Değeri" başlığıyla yayınlandı. Raporda ekonomilerin ve toplumların kilit çalışanlara bağımlı olduğu, ama bu çalışanlara hak ettiğinden az değer verildiği belirtildi. Kilit çalışanların çalışma koşullarının daha kötü olması, işgücü kıtlığını daha da ağırlaştırarak temel hizmetlerin sunumunu riske sokuyor. Kilit çalışanlar, sağlık, gıda sistemleri, perakende, güvenlik, temizlik ve sanitasyon (insan sağlığının korunmasını amaçlayan prensipler bütünü), taşımacılık, beden işçiliği, teknik ve büro işlerini kapsayan sekiz ana meslek gurubunda yer alıyor. 90 ülkede tüm istihdamın yüzde 52'sini kilit çalışanlar oluşturuyor. Yüksek gelirli ülkelerde bu oran yüzde 34. Dünya genelinde kilit çalışanların yüzde 29'u, düşük ücrete tabi tutuluyor. Kilit çalışanlar ortalama olarak diğer çalışanlara göre yüzde 26 daha düşük ücret alıyor. ILO'nun bu raporu, ülkelerin sosyal diyalog süreci kapsamında, insana yakışır iş ve ekonomik dayanıklılık alanlarında kilit çalışanlar ve zorunlu hizmetler bakımından ulusal strateji geliştirmek üzere kullanabileceği çerçeveyi ana hatlarıyla açıklıyor.

AB Makroekonomik Diyaloğu

Avrupa Merkez Bankası, Avrupa Konseyi, Avrupa Komisyonu ve Avrupa sosyal ortaklarının (ETUC, CREEP, BUSINESSEUROPE, UEAPME) katıldığı ve yılda iki kez düzenlenen AB Makroekonomik Diyaloğu'nun ilk etabı Mart ayında yapıldı. Toplantıda mevcut ekonomik koşullar, genel görünüm ve politikaların yanı sıra AB üretkenliği ve rekabet edebilirliğiyle ilgili eğilimler ve zorluklar ele alındı. Toplantıda her geçen gün artan enflasyonun sebebinin ücretler değil, artan kâr olduğuna ilişkin kanıtlar bulunduğunu vurgulayan sendikalar, 2000 yılına göre iki kat daha az olan yatırım seviyelerinin verimlilik artışını sürdürmek için çok düşük kaldığından şikâyet ettiler. Sendikalar ayrıca mali kuralların ikiz geçişi (yeşil ve dijital dönüşüm) finanse etmek için yeterli manevra alanı bırakması gerektiğini savundular.

ILO'dan deprem mağduru işçilere destek

ILO, Türkiye ve Suriye depremlerinden etkilenen işçileri ve onların ailelerini desteklemek amacıyla fon tahsis etti. Her iki ülkede depremde etkilenen yerlere yardım edebilmek amacıyla Brüksel'de bir konferans düzenlendi. ILO Arap Ülkeleri Bölge Direktörü Ruba Jaradat, "Bugün, ILO olarak, depremde etkilenen işçiler ve ailelerini desteklemeye yönelik 3,6 milyon ABD Doları tahsis ettiğimizi ve gelecekteki çalışmalar için ilave kaynakları seferber etmeye çalıştığımızı bildirmekten kıvanç duyuyorum," dedi. Toplanan bağışlar, iki ülkede yıkılan altyapının iyileştirilmesi ve acil istihdam programlarının uygulanması için kullanılacak.

"Avrupa Beceri Yılı"

Avrupa Komisyonu, 2023 yılının "Avrupa Beceri Yılı" olmasına karar vermişti. Bu girişim, işgücünü artırarak yeşil ve dijital dönüşümlerle ekonomik toparlanmaya aracılık ederken sosyal açıdan adaleti, dolayısıyla da Avrupa'nın daha rekabetçi olmasını sağlayacak. Bu yıl boyunca, Komisyon, Avrupa Parlamentosu, üye devletler, sosyal ortaklar, kamu ve özel istihdam hizmetleri, ticaret ve sanayi odaları, eğitim ve öğretim sağlayıcılar, işçiler ve işletmeler, becerilerin gelişimini teşvik etmek için birlikte çalışacak. Böylece insanların profesyonelleşmesi sağlanarak daha iyi yaşam fırsatı sunulacak. Avrupa Beceri Yılı, dört ana hedefi takip edecek. İlk olarak, çalışanların işyerlerinde kalmaları ya da yeni işler bulabilmeleri için eğitimlerini artırıp beceri geliştirmeleri teşvik edilecek. İkinci olarak sosyal ortaklar ve şirketlerle yakın işbirliği kurularak becerilerin işverenlerin ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi sağlanacak. Üçüncü olarak özellikle yeşil ve dijital dönüşüm ve ekonomik toparlanma için çalışanların becerilerini iş piyasasındaki fırsatlarla eşleştirilmesi gerçekleştirilecek. Son olaraksa gerekli becerilere sahip diğer ülkelerden insanları etkilemek ve planlanan faaliyetlere ve girişimlere çekmek için çalışmalar yapılacaktır.

ABD'de yapılan İşgücü Anketi ihlalleri gözler önüne serdi

ABD Çalışma Bakanlığı, Güney Kaliforniya'daki hazır giyim tedarikçileri ve imalatçıları arasında bir anket yaptı. Anket, ülkenin önde gelen moda perakendecilerinin çoğu tarafından satılan ürünleri üreten işçilerin, "wage theft / ücret hırsızlığının" (çalışanın emeği için tam ödeme yapılmaması, sözleşmede belirtilen yan hakların karşılanmaması) ve işverenlerin yasa dışı ödeme uygulamalarının kurbanı olmaya devam ettiğini ortaya çıkardı. 50'den fazla tedarikçi ve üreticiden alınan verilere göre, söz konusu işyerlerinin yüzde 80'inde Adil Çalışma Standartları ihlal ediliyor. Anket aynı zamanda, Kaliforniya Eyaleti tarafından 1 Ocak 2022'de yasaklanmasına rağmen hazır giyim sektöründe çalışanlara parça başı ücret ödemeyi sürdüren tedarikçilerin yüzde 32'sinin ortaya çıkmasına da aracılık etti.

11 ilde yıkıma yol açan 6 Şubat depremi, tekstil sektöründe de önemli kayıplara neden oldu. Depremden etkilenen sanayi tesislerinin yüzde 90'ının yer aldığı ve depremin merkez üssü olan Kahramanmaraş, tekstilin hammaddesinin yüzde 50'sini üretiyor. Kahramanmaraş ve diğer şehirlerdeki fabrikalar birer ikiye üretime başladılar, ancak hemen hemen tüm illerde istihdam sorunu yaşanıyor. Deprem bölgesindeki üreticiler, teşviklerin yanı sıra çalışanlarının göç etmesinin önüne geçecek çözümler bekliyorlar.

Deprem yıktı, birlikte yeniden kuracağız!

Türkiye, 6 Şubat sabahına bugüne kadar yaşamadığı bir yıkımla uyandı. Zira o günün sabahında meydana gelen ve ilki 7.7, ikincisi 7.6 büyüklüğündeki iki sarsıntı, ülkemiz tarihinin en büyük depremleri olarak kayda geçti. Merkez üssü Kahramanmaraş olan depremler, etkilediği 11 kentte büyük bir tahribata yol açtı. Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya ve Sivas'ta yaşayan binlerce insanımız, yerle bir olan binaların altında kaldı. "Asrın

felaketi" olarak tanımlanan depremlerin ardından ortaya çıkan görüntüler, tüm dünyada hem şaşkınlık hem de büyük bir üzüntü yarattı. Meydana gelen depremler, birçok iş kolu gibi tekstil sektöründe de büyük kayıplara yol açtı. Çelik mutfak ürünlerinin yüzde 70'inin üretildiği, kuyumculuk ve altında Türkiye'nin ikinci şehri olan Kahramanmaraş, aynı zamanda tekstil hammaddesinin yüzde 50'sinin temin edildiği bir kentti. Ancak deprem kente büyük zarar verdi. Öyle ki, depremden etkilenen sanayi tesislerinin

yüzde 90'ı Kahramanmaraş il sınırları içinde yer aldı; dahası fabrikaların ve esnafa ait işyerlerinin yüzde 95'inin ağır hasarlı olduğu belirlendi. Depremi ardından, başta tekstil olmak üzere birçok sektör için böylesi öneme sahip bu kentten yaklaşık 500 bin kişinin göç etmesi, istihdam sorununu da ortaya çıkardı. Tekstil sektöründe etkin rol oynayan Kahramanmaraş'a dikkat çeken İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Öksüz, "Tekstil sektörünün

en temel hammaddelerinden biri olan, stratejik ürün grubumuz iplik üretiminin çok büyük bir kısmı Kahramanmaraş'ta yapılıyor. Buradaki bazı firmalarımız, hem bina hem makine teçhizat olarak büyük bir yıkım yaşadılar. Kahramanmaraş sadece ihracatta değil, hammaddesiyle de 80 milyar dolar üretimi bulunan tekstil ve hazır giyim sektörlerimizin ana tedarikçisi" diyerek durumu özetliyor. Depremi tekstil sektörüne etkisi hakkında bilgi vermeye devam eden Ahmet Öksüz, "Ocak, Şubat aylarında tekstil sektörümüzün ihracatı 1,9 milyar dolar değerinde gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı dönemine göre, yüzde 13,7 oranında geriledi. Aynı tarihler arasında bölgenin en önemli ürün gamlarından biri olan iplik sektöründe yüzde 24,2 oranında bir kayıp bulunuyor" diyor.

Yeniden ayağa kalkmak en az iki yıl alacak!

Deprem bölgesi için çıkarılacak teşviklerin hasar gören ilçeler özelinde yapılmasının daha doğru olacağını belirten Ahmet Öksüz, ağır hasar gören ilçeler bazında yürütülecek çalışmalarla teşviklerin daha efektif kullanılabileceği görüşünde. "Artık yaralarımızı sarma zamanı geldi ve bir an önce normalleşmeye nasıl dönebileceğimiz üzerine projeler geliştirmeliyiz," diyen Öksüz, aktif olmayan üretim tesislerinin ivedilikle hayata geçirilmesi gerektiğini ifade ediyor. Öksüz'e göre tekrar kalkınmayı sağlayabilmenin yolu, deprem bölgelerinin ilçe bazlı olarak işveren ve çalışanlar için cazibe merkezi haline getirilmesinden geçiyor. Bunun içinse işçilerin ödedikleri vergiden kesinti yapılmamasının; işverene de enerji, istihdam, faizsiz kredi

İTHİB Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Öksüz: "Ocak, Şubat aylarında tekstil sektörümüzün ihracatı 1,9 milyar dolar değerinde gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 13,7 oranında geriledi. Aynı tarihler arasında bölgenin en önemli ürün gamlarından biri olan iplik sektöründe yüzde 24,2 oranında bir kayıp bulunuyor."

desteği sağlanması gerektiğinin altını çiziyor. Kahramanmaraş'ta kısa vadede çalışabilecek durumdaki tesislerin oranının

yüzde 30 civarında olduğunu belirten Öksüz, “Orta ve az hasarlı olan sanayi tesisleri belki 2-3 ay içerisinde üretime başlayabilir, ancak Kahramanmaraş’ta ağır hasarlı tesisler oldukça fazla ve bu fabrikaların yeniden inşa edilmesi gerekiyor. Bu da en az iki yıllık bir süreç gerektiriyor” diyor.

OHAL kararları alındı

Başta Kahramanmaraş olmak üzere deprem nedeniyle meydana gelen hasarın ekonomiye yansımalarını azaltmak için bölgede OHAL ilan edildi. Kredi Garanti Fonu kefalet limiti, 350 milyar TL’ye yükseltildi. Mart ayı itibarıyla sanayide kullanılan elektrik ve doğalgaz fiyatlarında indirim yapıldı. Türkiye Bankalar Birliği, depremden en ağır etkilenen illerde faizleri 6 ay erteleyeceğini açıkladı. Vergi

yükümlülüklerinin 31 Temmuz 2023 tarihine kadar ötelendiği deprem bölgesinde SGK, prim borçlarını erteledi. Ayrıca işten çıkartmalar da yasaklandı.

İhracat kaybı 7 milyar dolar

Deprem bölgesinde yer alan kentler listesinde bulunsun da Adana’da OSB’ler ve sanayi sitelerinde hasar almış veya yıkılmış bir sanayi kuruluşu veya bir işletme yok. Sadece depremin yaşandığı ilk birkaç gün üretime ara verildi. Sonraki haftalardaysa üretime kısmi olarak başlandı. Şu an itibarıyla bölgenin üretim kapasitesinde herhangi bir kayıp olmadığını söyleyen Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, depremin bölgede yarattığı hasarı iki başlıkta ele almak gerektiğini söylüyor. Birinci kalem; hasar

gören binaların, şehirlerin yeniden inşasının getireceği maliyet, ki bu şu anda net bir şekilde hesaplanamıyor. İkinci kalemse depremlerde kaybolan üretim kapasitesinin getireceği maliyet. Zeki Kıvanç bu ikinci başlığı açıklamaya şu sözlerle devam ediyor: “2022 verilerine göre deprem bölgesindeki illerin toplam ihracattaki payı, yüzde 8,5 ila 21,6 milyar dolar. En fazla etkilenen üç ilimiz Kahramanmaraş, Hatay ve Adıyaman’ın ihracattaki payı, yaklaşık olarak yüzde 2,2 ila 5,6 milyar dolar. Bu üç ilimizin ihracat kaybının yüzde 50- 60 düzeyinde olabileceği, diğer illerimizin ihracat kaybının ise yüzde 10’lara ulaşabileceği tahmin ediliyor. Yani bu hesaba göre ihracat kaybımızın yaklaşık olarak 7 milyar dolar olacağını tahmin ediyoruz.”

Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç: “Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) olarak, ‘Tedarikçim Deprem Bölgesinden’ kampanyası başlattık. Birçok firmanın tedariklerini bu bölgelerden yapmak için çalışmalar gerçekleştirdiğini biliyoruz. İnşallah devlet millet bir arada hareket ederek olabilecek en kısa sürede yaraları hep birlikte saracağız.”

Deprem bölgesinden Şubat ayında 1 milyar dolarlık ihracat yapıldı

En son açıklanan Şubat ayı ihracat verilerine göre yıllık ihracatı 21 milyar doları geçen deprem bölgesindeki 11 ilimizin, yaşanan felakete rağmen 1 milyar dolar ihracat yaptığına dikkat çeken Zeki Kıvanç, “Yaşanan yıkım, üretimin durması ve İskenderun Limanı’nda meydana gelen yangına rağmen bölgedeki düşüş yüzde 34’te kaldı” diyor. Daha sonra açıklanacak ihracat rakamlarında bu düşüşün toparlanmasını beklediklerini ifade eden Kıvanç, bölgede çarkların yeniden harekete geçebilmesi için herkesin elini taşın altına koyduğuna dikkat çekiyor. İç pazarın hareketlenmesi amacıyla birçok çalışmanın bir arada yürütüldüğünü anlatan Kıvanç, “Türkiye Odalar ve Borsalar

Birliği (TOBB) olarak, ‘Tedarikçim Deprem Bölgesinden’ kampanyası başlattık. Birçok firmanın tedariklerini bu bölgeden yapmak için çalışmalar gerçekleştirdiğini biliyoruz. İnşallah devlet millet bir arada hareket ederek olabilecek en kısa sürede yaraları hep birlikte saracağız” diyor.

Konteyner kentler üretim alanlarına yakın olmalı

Depremin etkilediği şehirlerde meydana gelen hasar farklılık gösterse bile yaşanan sorunlar

ve üreticilerin beklentileri ortak. Deprem şehirlerinden Adana’daki hasar diğer kentlerdeki kadar olmasa dahi ciddi oranda istihdam sorunu bulunuyor. Bölgede yaşananları değerlendiren Zeki Kıvanç, şehirdeki istihdam durumunu şöyle özetliyor: “Adana’da zorunlu göçler yaşanmadı, ancak Adana dışında kalan illerimizdeki fabrikaları değerlendirdiğimizde, can kayıpları ve barınma sorunu nedeniyle yaşanan göçle büyük bir istihdam kaybı

oldu. Yıkılan üretim alanları var. Fabrikalardaki fiziki hasar kısa sürede toparlanır. Ancak istihdam kaybı çok fazla. Yerinde istihdam, üretimin ve ihracatın korunması açısından büyük önem taşıyor. Çalışmak insanlara moral ve motivasyon anlamında iyi geliyor. Bu nedenle konteyner kentlerin üretim alanlarının yakınlarına kurulması gerekiyor.” Bu şartlarda üretimin toparlanmasının 3-4 ayı bulabileceğine dikkat çeken Kıvanç’a göre özellikle emek yoğun bir sektör olan tekstilin toparlanması, tam kapasiteye ulaşması zaman alacak.

“İlimizdeki ticari faaliyet yerle bir oldu”

Depremden etkilenen şehirlerden Malatya’daysa şehir merkezindeki esnaf ve tüccara ait işyerlerinin yüzde 80’i ya yıkık ya da ağır hasarlı. “İlimizdeki ticari faaliyet yerle bir oldu,” diyen Malatya Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Başkanı Oğuzhan

MTSO Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu: “Kalan firmaları şehrimizde tutmak için hızlı adımlar atmamız gerekiyor. Geçici de olsa işyeri imkânı sunmazsak gidenleri geri getirme şansımız yok. Normalleşme sürecinde şehrin ayağa kalkması, ticaretin ayağa kalkmasından geçiyor.”

Ata Sadıkoğlu, kentteki durumu değerlendirdi. Hasar almayan veya tadilatını tamamlayan fabrikalar üretime geçti, ancak diğer deprem şehirlerinde olduğu gibi Malatya’da da personel konusunda büyük sıkıntı yaşanıyor. Sadıkoğlu bu konudaki çözüm önerisini, “Personelin

geri dönebilmesi ve üretimin devam edebilmesi amacıyla onlar için özel barınma merkezlerinin oluşturulması gerekiyor. Şehir içinde yıkılan veya ağır hasar alan işyerlerinin yerinde dönüşümle ayağa kaldırılması şart. Firmaların beyanname ve bildirimler üzerine tahakkuk eden vergilerinin silinmesini ve SGK ödemelerinin en az 1 yıl yapılmamasını, toparlanmak için gayret gösteren sanayicimize en az 5 yıl enerji desteği verilmesini talep ediyoruz” diyor.

Fabrikalar yüzde 25 personelle çalışıyor

Malatya OSB’de bulunan fabrikaların yaklaşık yüzde 20’si hasar aldı. Hasar almayan ve tadilatını tamamlayan fabrikalar üretime geçti, ancak orada da insan kaynağında büyük sıkıntı yaşanıyor. Sadıkoğlu, “Personeli olmayan fabrikanın ayakta kalmasının bir anlamı olmadığı unutulmaması lazım,” diyor ve ekliyor: “Şehrimiz

sanayisi son 5 yılda önemli ölçüde büyüme trendine girdi. İhracat rakamlarımız rekor seviyelere yükseldi. Yıllarca 300-350 milyon dolar bandında kalan ihracatımız, gayretlerimizle yükselerek 2022 yılında 455 milyon dolar ile tarihi rekor kırdı. 2023 hedefimiz 500 milyon doları geçmek, 5 yılın sonunda 1 milyar doları yakalamaktı. Ancak yaşadığımız depremler bu hedeflerimize ulaşmayı zorlayacak gibi görünüyor. OSB’mizde 40 bine yakın çalışanımız vardı, bunların en az 25 bini gerek evlerinin ağır hasarlı olması gerekse çocuklarının eğitimi için il dışına gitti. Fabrikalar şu anda yüzde 25 personel kapasitesiyle üretim yapabiliyor.”

Geçici ticaret alanları oluşturulmalı

Deprem bölgesinde personel ihtiyacı dışında acil çözüm bekleyen bir konunun daha altını çizen MTSO Başkanı Sadıkoğlu, “Kalan firmaları şehrimizde tutmak için hızlı adımlar

Adıyaman OSB Başkanı Abdulkadir Çelenk: “201 işletmemiz var. 25 ila 30 arasında işletme, yüzde 30 kapasiteyle çalışmaya başladı. Diğerlerini de ayağa kaldırmaya çalışıyoruz.”

atmamız gerekiyor. Geçici de olsa iş yeri imkânı sunmazsak gidenleri geri getirme şansımız yok. Normalleşme sürecinde şehrin ayağa kalkması, ticaretin ayağa kalkmasından geçiyor. En öncelikli talebimiz, geçici ticaret alanlarının acil bir şekilde tamamlanarak üyelerimize teslim edilmesi” diyor. Oğuzhan Ata Sadıkoğlu, personelin geri dönebilmesi ve üretimin devam edebilmesi için atılması gereken acil adımları şöyle sıralıyor: “Şehir içinde yıkılan ya da ağır hasar alan işyerlerinin yerinde dönüşümle ayağa kaldırılması şart. Odamıza kayıtlı 10 bin üyemizi tek tek arayarak geçmiş olsun dileklerimizi iletip, taleplerini aldık. Üyelerimizin talepleri arasında öne çıkan en önemli konu, faizsiz ve uzun vadeli kredi desteği oldu.”

Adıyaman OSB, yüzde 30 üretime başladı

Depremi en çok hasara neden olduğu illerden Adıyaman’da Organize Sanayi Bölgesi’ndeki (OSB) fabrikalardan 30’a yakını üretime yeniden başladı. Adıyaman OSB Başkanı Abdulkadir Çelenk, yaptığı açıklamada, depremden önce OSB’de 22 bin kişinin istihdam edildiğini söylüyor. “201 işletmemiz var. 25 ila 30 arasında işletme, yüzde 30 kapasiteyle çalışmaya başladı. Diğerlerini de ayağa kaldırmaya çalışıyoruz” diyen Çelenk, kentin normale dönmesi için büyük çaba sarf edildiğini dile getiriyor.

Göç tersine çevrilmeli

Hâlâ çözüm bekleyen sorunlar olsa da deprem bölgesindeki büyük fabrikalar birer ikişer üretime başladı. Depremi etkilediği

şehirlerde büyük yatırımları, üretim tesisleri olan SANKO Holding de deprem sonrasında iyileştirme çalışmalarına, merkezine çalışanlarını alarak devam ediyor. SANKO Holding bünyesinde Gaziantep'te tekstil, ambalaj, Ytong gaz beton üretim tesisleri ve AVM; Adıyaman'da tekstil, çimento tesisleri; Kahramanmaraş'ta ise çimento tesisi bulunuyor. Depremden hasar gören fabrikalar üretime geçse de evlerini kaybeden çalışanların şehirde tutulması, ekonominin çarklarının dönmesi için hayati öneme sahip. Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adıyaman'da toplam 8 bin çalışanı olduğuna dikkat çeken SANKO Holding Yönetim Kurulu Başkanı Adil Sani Konukoğlu, çalışmalarında önce insan üzerine yoğunlaştıklarını, Adıyaman ağırlıklı olmak üzere Adıyaman ve Gaziantep'te 2 bin konteynerlik kent kurma faaliyetlerine devam

ettiklerini ifade ediyor. “Öncelikle bizim göçü terse çevirmemiz gerekiyor,” diyen Konukoğlu, şunları söylüyor: “Bunun için de bölgede çalışan arkadaşlarımızın avantajlarını artırmalıyız. Bunu yapabilmemizin yegâne yolu, çalışanlarımıza vereceğimiz teşviklerdir. Örneğin bizlerin işveren olarak talebi, yatırdığımız sigorta ve vergilerin en azından bu yıl sonuna kadar çalışma arkadaşlarımızın hesabına aktarılmasıdır. Bu konuda beklenti içerisindeyiz.”

Şehirler yaşanabilir yerlere dönüşmeli

Tüm bunların yanı sıra fabrikalarda yeniden tam kapasiteyle üretime geçme çalışmalarına devam ediliyor. Gaziantep'teki fabrikalarının çoğunda üretimini yüzde 80-85 kapasiteye çıkaran SANKO, Kahramanmaraş'taki çimento tesisini en erken Nisan sonunda

devreye alacak. SANKO bünyesindeki Adıyaman Çimento üretime başlarken Adıyaman Tekstil çalışmalarını kısmi olarak sürdürüyor. Makinalar kademeli devreye alınarak üretim artırılıyor. Firmalar kendi fabrikalarını ayağa kaldırmak için çaba harcasalar da tek başına tüm şehri ayağa kaldırmak mümkün değil elbette. Konukoğlu, tüm şehirlerin birlikte ayağa kalkmasını sağlayabilecek çözüm önerilerini şöyle sıralıyor: “Özellikle hasar görmüş tesislerin ayağa kaldırılabilmesi için bankaların destek olması gerekiyor. Bunları yaptığımız takdirde bölgeyi elbirliğiyle ayağa kaldırırız. Şehirleri yaşanabilir kentlere dönüştürmeliyiz. İvmenin tekrar yakalanması için daha önce bu bölgeden ve buradaki üreticilerden alım yapanlar buna devam etmeli, hatta öncelik vermeli. Bizim ‘biz bu işin altından kalkamayız’ diye bir derdimiz yok. Biz bunun

SANKO Holding Yönetim Kurulu Başkanı Adil Sani Konukoğlu: “Öncelikle bizim göçü terse çevirmemiz gerekiyor. Bunun için bölgede çalışan arkadaşlarımızın avantajlarını artırmalıyız. Bunu yapabilmemizin yegâne yolu, çalışanlarımıza vereceğimiz teşviklerdir.”

altından kalkarız, bundan en ufak bir şüphemiz yok. Bu sürecin hızlanması için pozitif ayrımcılık istiyoruz. Ülke olarak kol kola vererek bu şehirleri ihya etmeliyiz.”

Adıyaman'da konutlar yapılıyor

Göçün yaşanmaması, dolayısıyla işgücünün bölgede kalabilmesi için konut yapımına destek veren firmalardan biri de Erdemoğlu Holding. Depremden etkilenen şehirlerden Adana ve Gaziantep'te fabrikaları bulunan şirket, büyük felaketin ilk gününden itibaren arama kurtarma çalışmalarına destek verdi, acil ihtiyaçları karşıladı. Şimdilerdeyse hasar gören şehirlerin daha yaşanılabilir hale gelmesi için çalışmalar yürütüyor. Adıyaman'ın Besni ilçesinde ve köylerinde inceleme yapan Erdemoğlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Erdemoğlu, ilçedeki depremezdelere ücretsiz dağıtılacak bin adet konut yapacaklarını müjdeledi. Erdemoğlu, “Bize uygun bir yer gösterildiğinde, ne kadar konut ihtiyacı varsa, 800-900 hatta 1000 konut yaparak hemşerilerimize karşılıksız olarak dağıtırız. Erdemoğlu güvencesiyle kısa sürede tamamlanan, içinde halkımızın her türlü ihtiyacına karşılık verecek park, bahçe, yürüyüş parkurları, sinema, dinlenme alanları ve okulların bulunduğu modern konutlar yapmak istiyoruz. Bir an önce konut yapımına başlayarak, Besni'nin deprem öncesinden daha güzel ve daha yaşanılabilir bir yer olmasını sağlayacağız” diyor.

Erdemoğlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Erdemoğlu: “Bize uygun yer gösterirseniz ne kadar konut ihtiyacı varsa, 800-900 hatta 1000 konut yaparak hemşerilerimize karşılıksız olarak dağıtırız... Bir an önce konut yapımına başlayarak, Besni'nin deprem öncesinden daha güzel ve daha yaşanılabilir bir yer olmasını sağlayacağız.”

Bölgedeki fabrikalar pozitif ayrımcılık bekliyor

Deprem bölgesinde fabrikaları, üretim tesisleri olan firmalar, bir taraftan fiziki koşulları iyileştirmek için projeler üretirken diğer taraftan evlerini, yakınlarını kaybeden çalışanlarının hayatlarını kolaylaştırmaya gayret ediyor. Zira hasar gören fabrikaları tamir etmek, üretime başlamak için yeterli değil. Çalışacak personelin de bölgede yaşayabilmesi, yani şehirlerin hep birlikte ayağa kalkması şart. Başta Kahramanmaraş olmak üzere asrın felaketini yaşayan firmalar devletten, halkımızdan, bankalardan, ticari ilişkileri bulunan tüm çevrelerden pozitif ayrımcılık ve destek bekliyor.

Geleceğe güvenle ulaşmak için yapısal güçlendirme

6 Şubat'ta meydana gelen depremler, Türkiye'deki yapıların güvenliğini bir kez daha gündeme taşıdı. "Hayatı güçlendirme" misyonu ile çalışmalar yürüten Kordsa, yapı stokunun dayanıklı hale gelebilmesi için projeler üretiyor. Kordsa CEO'su İbrahim Özgür Yıldırım, "Daha güçlü yarınlar inşa etmek için yapısal güçlendirme ürünlerinin kullanımını artırmamız gerekiyor" diyor.

Sabancı Holding iştiraklerinden, lastik ve inşaat güçlendirmeye kompozit teknolojileri pazarlarının global oyuncusu Kordsa, “hayatı güçlendirme” misyonu doğrultusunda değer yaratan teknolojiler geliştirerek, Türkiye’nin yapı stokunun depreme dayanıklı hale getirilmesinde öncü rol üstleniyor. Kordsa CEO’su İbrahim Özgür Yıldırım, diğer iş kollarında olduğu gibi İnşaat Güçlendirme alanında da amaçlarının hayatı güçlendirmek olduğunu belirterek, “Kompozit ve inşaat güçlendirme alanında 2015 yılından bu yana Ar-Ge faaliyetlerimizi

sürdürüyoruz. Bilimin ışığında değer yaratan teknolojiler geliştirerek inşaat sektörüne öncülük etmeyi hedefliyoruz. Bir deprem ülkesi olarak öncelikle ülkemiz, ardından dünya için fayda yaratacak yenilikçi teknolojilere odaklanıyoruz” dedi.

Yapısal güçlendirme ürün grubunuzdan bahseder misiniz? Hangi ürünler mevcut ve özellikleri nelerdir?

Kordsa olarak, Kratos markalı yapısal güçlendirme ürünlerimizle çözümler sunuyoruz. Ürün grubumuzu; yüksek dayanımlı karbon kumaş, karbon plaka ve bu

ürünler için özel olarak geliştirilmiş yapıştırıcılar oluşturuyor; aynı zamanda epoksi ve tamir harçları gibi diğer tamamlayıcı ürünleri de yakın zamanda ürün ailelerimize katmayı planlıyoruz. İlk ürünümüz, dünyada bilinen en sağlam malzemelerden biri olan karbon liflerle örülmüş Kratos C-Fabric. Sağlamlığına rağmen iplik yumuşaklığında olan lifler, kolayca istenilen şekle getiriliyor ve Kratos Yapısal Güçlendirme ürün grubunun bir diğer ikinci üyesi olan Kratos Prime Resin özel epoksi reçinesiyle kullanıldığında rijit hale geliyor. Kratos Prime Resin, Kratos C-Fabric için özel olarak üretilmiş iki bileşenli, epoksi esaslı

bir laminasyon reçinesi. Kratos C-Fabric, Kratos Prime Resin ile betonarme kolon-kiriş gibi taşıyıcı yapı elemanlarına uygulandığında, bu elemanların taşıma gücü kapasitesini artırıyor. Betonarme kolon ve kirişlerin yanı sıra perdelerin de Kratos C-Fabric ile sarılmasıyla bu elemanlar eğilme ve kesme dayanımları artırılarak yapıların hizmet ömrünü güvenli tamamlaması sağlanıyor. Üçüncü ürün Kratos C-Plate, tek doğrultuda uzanan karbon liflerin polimer esaslı epoksi reçineyle lamine edilerek elde edilmiş yüksek elastisite modülüne sahip bir plaka ürünüdür. Plaka, aynı kumaş gibi bilinen en sağlam malzemelerden biri olan karbon liflerin bir araya getirilmesiyle oluşuyor. Kratos C-Plate ürününün, uygulanacak yüzeylere yapıştırılması için özel olarak geliştirilmiş dördüncü ürün olan Kratos Adhesive ürünüyle kullanılması gerekiyor. Kratos C-Plate ve Kratos Adhesive betonarme kirişlerin ve döşemelerin eğilmeye karşı güçlendirilerek yük taşıma kapasitelerinin artırılmasında kullanılıyor. Özellikle döşemelerde sonradan oluşturulan döşeme yırtıklarının sebep olduğu zayıflıkların giderilerek döşemenin güçlendirilmesinde Kratos C-Plate ve Kratos Adhesive ürünleri önemli bir rol oynuyor.

“Kordsa olarak, Kratos markalı yapısal güçlendirme ürünlerimizle çözümler sunuyoruz. Ürün grubumuzu; yüksek dayanımlı karbon kumaş, karbon plaka ve bu ürünler için özel olarak geliştirilmiş yapıştırıcılar oluşturuyor...”

Türkiye’nin en iyi iki Ar-Ge merkezine sahip olduklarını belirten İbrahim Özgür Yıldırım, Dünya için teknoloji geliştirmeye devam edeceklerinin altını çiziyor.

Güçlendirmede Karbon Lifli Polimer öne çıkıyor

Güçlendirme yöntemleri arasında hafiflik, yüksek dayanıklılık ve kolay uygulanabilirlik gibi avantajları sayesinde Karbon Lifli Polimer teknolojisi biraz daha öne çıkıyor. Kolay şekil alabilmesi sayesinde birçok yüzeyde, yüzey şekline bağlı kalmaksızın kolayca uygulanabiliyor. Ayrıca Karbon Lifli Polimer, temel olarak yüksek dayanımlı karbon

ipliklerle oluşturulmuş kompozit ürünler ve oldukça hafif bir malzeme. Dolayısıyla uygulanan yüzeye de ilave yük getirmiyor. Karbon Lifli Polimerlerin yük taşıma kapasitesini artırmak, yapı performansını iyileştirmek, yapısal ya da korozyona bağlı hasar ve eksiklikleri gidermek gibi güçlendirme ihtiyacı için ideal olduğu düşünülürse çok geniş bir yelpazede uygulanabiliyor. Hastaneler, eğitim yapıları, kamu yapıları, endüstriyel yapılar, silolar, köprü ve viyadükler, konutlar, doğal gaz ve petrol boru hatlarıyla limanları güçlendirmede karbon lifli polimerler rahatlıkla tercih edilebiliyor. 1973 yılında otomobil lastikleri için Kordbezi üreterek ticari hayatına başlayan Kordsa’nın hikâyesi, bugün 6 ülkeye yayılmış; 13 üretim tesisi, 2 Ar-Ge merkezi ve 4 bin 900 çalışanıyla bir “ileri malzeme şirketi” olarak devam ediyor. Geliştirdiğimiz teknolojilerle hayatı güçlendirmek ve hafifletmek

“Deprem öncesi endüstriyel tesisler ve köprü, viyadük gibi sanat yapılarından talepler geliyordu. Deprem sonrası bina güvenliği ve yapısal güçlendirme konularında oluşan farkındalıkla konut ve ortak yaşam alanlarından gelen talep sayısı artış gösterdi.”

için lastik, inşaat ve kompozit iş kollarımızda gelecek nesiller için sürdürülebilir bir dünya hedefimize doğru her adımımızı tutkuyla atıyoruz. Kordsa olarak her zaman portföyümüzü zenginleştirmeye yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yapısal Güçlendirmeye bir bütün olarak baktığımızda hem lifli polimerler hem de tamamlayıcı

ileri malzemeler özelinde yüksek performanslı, katma değerli ürünler üzerinde çalışıyor, yürüttüğümüz Ar-Ge çalışmaları hızlıca devam ediyor. Türkiye’nin en iyi iki Ar-Ge merkezine sahip bir şirket olarak Dünya için teknoloji geliştirmeye devam ediyoruz.

Ülkemizde yapı güçlendirme ürünlerine ilgi nasıl?

Deprem sonrası bu ürünlere taleplerde artış gözlemlendi mi?

Deprem öncesi endüstriyel tesisler ve köprü, viyadük gibi sanat yapılarından talepler geliyordu. Deprem sonrası bina güvenliği ve yapısal güçlendirme konularında oluşan farkındalıkla konut ve ortak yaşam alanlarından gelen talep sayısı artış gösterdi. Deprem

kuşağında bir ülke olarak, doğru yapılanma ve sağlıklı şehirleşmenin önemini daha da anladığımızı düşünüyorum. Özellikle Kordsa’nın Kratos Yapısal Güçlendirme ürün grubu, depreme yönelik güçlendirme çalışmalarında kritik önem taşıyor. Deprem kuşağında olan bir ülke olarak gelen talepleri doğru bir şekilde irdeleyip, yapıların güçlendirilmesi için atılması gereken adımlar konusunda bilgi birikimimizi aktarıyoruz. Kordsa olarak hayatı güçlendirmeyi ilke edinmiş misyonumuz gereğince, ülkemizin yapı stokunun depreme daha dayanıklı hale getirilebilmesi, daha güvenli ve güçlü bir gelecek kurulabilmesi adına var gücümüzle çalışacağız.

Yapısal güçlendirme ürünlerinin gelecek potansiyelini değerlendir misiniz?

Yapısal güçlendirme ürünlerine önümüzdeki dönemde talebin daha da artacağını düşünüyoruz. Yenilenmesi gereken 6,7 milyon konut olduğu ve bunların 20 yıl içerisinde dönüştürüleceği hesaplanıyor. Depreme karşı güvenli binaları inşa etmek için 20 yılımız olmayabilir. Mevcut binaları yıkmadan uygun binalar için güçlendirme modelinin de devlet kurumlarınca desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Güçlendirme bir yöntem olarak benimsenirse, 20 yılda bitecek olan kentsel dönüşüm çok daha kısa sürede biter. Yani güçlendirme hem çevreci bir çözüm hem daha az maliyetli hem de yeniden inşaya göre daha kısa sürede sonuç veriyor. Tüm bu bilgi birikimimiz

“Yenilenmesi gereken 6,7 milyon konut olduğu ve bunların 20 yıl içerisinde dönüştürüleceği hesaplanıyor. Depreme karşı güvenli binaları inşa etmek için 20 yılımız olmayabilir. Mevcut binaları yıkmadan uygun binalar için güçlendirme modelinin de devlet kurumlarınca desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz.”

ve ürünlerimizle Kahramanmaraş merkezli meydana gelen ve birçok ilimizin etkilendiği bu yıkıcı depremde yaraları sarmak için sahadaydık. Sertifikalı gönüllü çalışanlarımızdan oluşan Kordsa Acil Müdahale Ekibimiz ve Sağlık Ekibimiz, arama kurtarma ve ilk yardım çalışmalarında yer aldı. İnşaat Güçlendirme İş Birimimizden çalışma arkadaşlarımız ise deprem bölgesinde bina hasar tespiti süreçlerinde yer aldı. Bundan sonrasında da kompozit ve sentetik fiber teknolojilerindeki uzmanlığımızı yapısal güçlendirme çözümlerindeki yetkinliklerimizle birleştirerek ülkemizin yapı stokunun depreme dayanıklı hale getirilmesi için sorumluluk almaya ve tüm kurumlarla birlikte çalışarak katkı vermeye hazırız.

Bu ürünlerin dünyadaki kullanım oranı ile Türkiye’yi karşılaştırabilir misiniz?

Bu ürünler dünyada daha yaygın olarak kullanılıyor. Daha güçlü yarımlar inşa etmek için yapısal güçlendirme ürünlerinin kullanımını artırmamız gerekiyor. Kordsa olarak, bu alanda emek veren tüm kurumlarla birlikte çalışmaya gönüllüüz.

TTSİS, SLCP'nin toplantısına ev sahipliği yaptı

Ortak Denetim Platformu SLCP'nin bilgilendirme toplantısı, 3 Nisan'da Sendikamızın ev sahipliğinde yapıldı. Sektörümüzde tekrar eden sosyal uygunluk denetimlerinin sebep olduğu denetim yorgunluğuna bir çözüm olarak ortaya çıkan bu girişime yönelik ilgi ve katılım her geçen gün artıyor.

SLCP'nin bu toplantısına 130 kişi katıldı. Katılımcılar arasında tekstil sektörünün farklı alanlarında yer alan üreticiler, satın almacılar ve marka temsilcileri vardı.

Tekrarlayan denetimler, sektörümüzde ciddi maliyetlere ve iş kayıplarına yol açıyor. "Social and Labor Convergence Program (SLCP)", günümüzde bir şart olarak kabul edilen çevresel ve sosyal uygunluk prensiplerinden ödün vermeden, markaların ortak bir platform üzerinden üretici tesis verilerini çekmesini ve böylece denetim sayısının azaltılmasını hedefliyor (SLCP'nin işleyişiyle ilgili detaylı bilgiye dergimizin bir önceki sayısındaki makaleden ulaşabilirsiniz).

SLCP'nin Türkiye'deki ilk tanıtımı yine Sendikamız ortaklığında, 2019'da gerçekleştirilmişti. Fakat pandemi nedeniyle bilgilendirme toplantılarına dört yıl boyunca ara verilmek zorunda kalındı. Bu uzun dönemin ardından ilk toplantı, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası'nın (TTSİS) ev sahipliğinde, 3 Nisan'da yapıldı. Toplantıya tekstil sektörünün tüm değer zincirinden üreticilerin yanı sıra aralarında satın almacılar ve marka temsilcilerinin de bulunduğu 130'dan fazla kişi katıldı.

Çalışma hayatı ve iş barışı için önemli bir program

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Genel Sekreteri Av. Başar Ay, açılış toplantısında yaptığı konuşmada, sosyal uygunluk şartlarının TTSİS'in de önemli bir

Av. Başar Ay, açılış toplantısında yaptığı konuşmada, sosyal uygunluk şartlarının TTSİS'in de önemli bir paydaşı olduğu çalışma hayatı ve iş barışı için taşıdığı önemi vurguladı.

SLCP'nin toplantısının açılışı, TTSİS Genel Sekreteri Av. Başar Ay'ın konuşmasıyla yapıldı.

paydaşı olduğu çalışma hayatı ve iş barışı için taşıdığı önemi vurguladı. Toplantıda, Puma, PVH gibi marka temsilcileriyle Taypa Tekstil ve Vasi Çorap gibi üreticiler, SLCP'ye dahil olmanın avantajlarından ve denetim maliyetlerine olumlu etkisinden bahsetti. Elevate ve International Associates gibi denetim sektörünün önde gelen paydaşlarıysa sistemin kullanımıyla ilgili bilgi verdiler. Organizasyonun ilgi çekici oturumlarından biri de, firmaların özdenetim sırasında ya da SLCP veri tabanını kullanırken sıkça yaptıkları hataların paylaşıldığı oturumdur. Katılımcılar ayrıca, online olarak sürekli ulaşılabilen SLCP Yardım Masası'na yöneltilebilecekleri soruları ve karşılaştıkları sorunları uzmanlara yüz yüze sorma imkânı buldular.

Dört yıl önce kurulan ve hızla büyüyen SLCP, şu anda 60'tan fazla ülke ve bölgede faaliyet gösteriyor. Türkiye'dense 1000'den fazla tesisin sistemde kaydı var ve doğrulamayı tamamlama yolunda ilerliyorlar. SLCP'nin kapsayıcılığının artmasında, 60'tan fazla marka, perakendeci ve standart sahibinin kendi özel araçları yerine SLCP'yi kabul etmesinin büyük etkisi bulunuyor.

Endüstri 5.0: Refahın motoru

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası'nın da tekstil sektöründeki güncel gelişmeleri takip ettiği bilgi portalı WTIN'in Dijitalleşme Editörü Otis Robinson, Araştırma Görevlisi Rachel Cox ile bir söyleşi yaptı. Söyleşide endüstrinin önceliğinin sosyo-teknik alana doğru kayması, dijitalleşirken insanın merkeze alınması ve iş dünyasının Endüstri 5.0'dan nasıl faydalanacağı gibi konular ele alındı.

Yazar: Otis Robinson / WTIN Dijitalleşme Editörü

Tekstil ve hazır giyim endüstrisi için ufukta Beşinci Sanayi Devrimi'ne doğru bir değişim görünüyor. Zira Endüstri 5.0, ekonomik merkezli üretimden kaçınılarak yeni etik kaygılar ve toplumsal değerler lehine üretime geçilmesi konusunda bir devrime yol açabilir. Endüstri 5.0; iş yerinde insana, insan-makine ilişkilerine ve herkes için endüstrinin gelişmesine öncelik veren, sanayileşmenin yeni bir evresidir. Nihai olarak, verimlilik odaklı bir

dijitalleşme modelini Endüstri 4.0'ın karanlık fabrika fikirlerini alt ederek, sosyo-ekolojik önceliklere sahip işçi merkezli bir endüstriyi benimser. Bu, henüz yeni doğmuş Endüstri 4.0 için oldukça hızlı sayılabilecek, ancak elzem bir gelişme. İngiltere'deki Manchester Üniversitesi'nde Araştırma Görevlisi olan Rachel Cox, sanayileşme ve teknolojik ilerlemeye bakışın, Avrupa ve Kuzey Amerika Sanayi Devrimlerine dayanan bir

çerçeveden etkilendiğini belirtiyor. Bu önemli bir ayrım; zira dünyanın pek çok bölgesi, Endüstri 4.0'ı

Endüstri 5.0; iş yerinde insana, insan-makine ilişkilerine ve herkes için endüstrinin gelişmesine öncelik veren, sanayileşmenin yeni bir evresidir. Endüstri 4.0'ın karanlık fabrika fikirlerini alt ederek, sosyo-ekolojik önceliklere sahip işçi merkezli bir endüstriyi benimser.

uygulamak için gerekli dijital altyapıdan dahi mahrum. Bununla birlikte, Endüstri 5.0 Avrupa endüstrisinde (Cox'a göre özellikle Birleşik Krallık endüstrisinde) fenomen bir kelime haline geliyor ve bu durum, tekstil ve hazır giyim sektörünün gelişimi için umut verici adımlar taşıyor.

Akademik görüşler

Cox, Manchester Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışan bir doktora öğrencisi. Cox'un "Birleşik Krallık moda ve tekstil endüstrisinde sürdürülebilir üretimin geleceği" başlıklı doktora tezi, emek sömürsü ve kötü şartlarda çalışma hikâyelerinin sıkça konuşulduğu Birleşik Krallık'ın tekstil ve hazır giyim

sektöründen esinlendi. Örneğin 2020 yılında Leicester'daki konfeksiyon fabrikalarındaki kötü çalışma koşullarının Covid-19'un yayılmasını tetiklediği iddia edilirken; bölgedeki birçok fabrikada işçilere yasal sınırdan daha düşük ücret ödendiği ve önde gelen markaların tedarikçilere uyguladığı zaman baskısının, sömürücü çalışma koşullarına önemli ölçüde etki

ettiği raporlanmıştı. Cox, Birleşik Krallık tekstil endüstrisinin bu olumsuzluklarını, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik yerine verimliliğe ve ekonomik başarıya öncelik veren hızlı moda gibi karmaşık çağdaş iş modellerine bağlıyor. Üstelik, bu kötü koşulların, ekonomik ihtiyaçları karşılama hedefiyle geliştirilen Endüstri 4.0'ın etkisiyle daha da

Daha fazla bilgi edinmek için...

Tekstil ve hazır giyim sektöründe dijitalleşme ve Endüstri 5.0'a ilişkin derinlemesine pek çok inceleme ve makaleye www.wtin.com internet adresi üzerinden ulaşabilirsiniz. Otis Robinson'un kaleme aldığı ve sayfalarımıza taşıdığımız bu yazının İngilizce versiyonunu ise şu link üzerinden okuyabilirsiniz: www.wtin.com/article/2023/march/20-03-23/digitalisation-should-consider-human-centricity?freeviewlinkid=159918&utm_source=TTEA&utm_medium=Magazine&utm_campaign=digitalisation

Endüstri 5.0'ın teknofobik olarak algılanmasından endişe eden Rachel Cox, doktora çalışmasında, Endüstri 5.0'ın Endüstri 4.0'ın aynısı olduğunu, ancak onu frenleyerek insan-bilgisayar etkileşimlerine ve çalışan merkezli üretime öncelik verdiğinin altını çiziyor.

katlandığını söylüyor. Bu nedenle, Cox'un doktora çalışması, dijital teknolojilerin hazır giyim işçileri üzerindeki etkisini inceleyerek endüstri işçilerinin sesi olmayı amaçlıyor; Endüstri 4.0'ın imalata yönelik tartışmalı yaklaşımına alternatif olarak ortaya koyulabilecek Endüstri 5.0'ı ele alıyor. Her ne kadar Endüstri 4.0'a yönelik eleştirel bakış akademi dünyasında yer bulsa da, Avrupa Komisyonu bu konuyu doğrudan ele alarak Endüstri 5.0 terimini endüstrinin dikkatine sunuyor ve Avrupa'nın "refahın motoru" olarak kalabilmesi için sanayisinin dijital ve yeşil dönüşümlere öncülük etmesi gerektiğini söylüyor. Komisyon ayrıca, "sanayinin hedefi; 5.0'ı kullanarak verimlilik ve üretkenliği yegâne amaç olarak edinmenin ötesine geçmek, sanayinin rolünü ve topluma katkısını güçlendirmek ve işçinin refahını üretim süreçlerinin merkezine yerleştirmek olmalı" diyor.

İnsan merkezlilik

Cox, Endüstri 4.0'ın pek çok açıdan yadsınamayacak derecede faydalı olduğunu da hakkını veriyor. Çalışanların güvenliği, tehlikeli işleri ortadan kaldırması ve erişilebilirlik sorunları

olan çalışanları destekleme kabiliyetinin altını çiziyor, fakat olumsuzluklarını da görmek zorunda olduğumuzu hatırlatıyor. Günümüzde sektörün geneli, dijitalleşmenin zararlı çevresel ve sosyal etkileri en aza indirdiğine inanıyor, ki bunun kanıtları da var. Ancak Cox, markaların sürdürülebilirliğin insanlar ve çevre üzerindeki etkilerini doğru bir şekilde ele almak yerine, sanal ürün ve süreçleri pazarlamak için daha fazla zaman ve para harcadıklarına dikkat çekiyor ve bu yeni eğilimi "metawashing / meta-aklama" olarak tanımlıyor.

Tıpkı "greenwashing / yeşil-aklama" gibi metawashing'in markalar ve üreticiler için sorumluluktan kaçınırken takabilecekleri güvenilir bir maske haline geldiğini söylüyor. Cox, meta-aklama gibi olgular sebebiyle, teknolojinin kültürel kullanımından kaynaklanan sistemik sorunlara olan asıl odağın kaybedildiğini belirtiyor. Örneğin, dijitalleşme üretim verimliliğini başarıyla artırarak hızlı moda üretimini destekledi, bu da markalar ve üreticiler için rekabetçiliği ve yüksek üretim sayılarını birer ön koşul haline getirdi. Bunun hazır giyim sektörünün çalışma kültürüne bıraktığı etki ise, artık manuel işlerde çalışanlardan da yüksek üretim hızlarının beklenmesi oldu. Cox şöyle açıklıyor: "İnternette bir şeyler sipariş ettiğimizde, birileri düğmeye basıp ertesi gün ürünün teslim edilmesini sağlayabiliyor. Makro düzeyde baktığımızda, bunun bir yerlerde birileri üzerinde bir etkisi olmalı. Bir ürünü üretmek

için birkaç gününüz olması yerine, birileri ertesi gün için bir şeyler sipariş etmiş oluyor. Bu da bir işçi için zaman ve hız açısından önemli bir değişim demektir." Cox'a göre bu durum, teknolojinin yanlış kullanıldığını, çalışanlar ve çevre üzerindeki etkisinin dikkate alınmadığını gösteriyor. Sonuç olarak, çağdaş dijitalleşmenin ardındaki motivasyonu ve nihai hedeflerini sorgulamaya başlamak gerekiyor. Cox'a göre, "Endüstri 5.0, teknolojinin ne olduğunu, amacını, işçilerle ve çevreyle olan ilişkisini gerçekten sorgulamak için bir fırsat". Endüstri 5.0'ın teknofobik olarak algılanmasından endişe eden Cox, "Endüstri 5.0'ın tam olarak Endüstri 4.0'ın aynısı olmakla birlikte, sadece onu frenleyerek insan-bilgisayar etkileşimlerine ve çalışan merkezli üretime öncelik verdiğini" sözlerine ekliyor. Cox, "Örneğin, otomasyon süreçlerinde bile hâlâ orada birinin çalışması gerekir" diyor. Bu nedenle sorulması gereken önemli bir soru şu olabilir: İşletmeler otomasyon ve diğer Endüstri 4.0 teknolojilerini uygularken, bu teknolojilerle yakın temasta çalışacak olan konfeksiyon işçilerine fikir danışıyor mu? Cox, akademik bir yaklaşımla, işçilerin teknolojinin uygulanmasına

Rachel Cox'un doktora çalışması, dijital teknolojilerin hazır giyim işçileri üzerindeki etkisini inceleyerek endüstri işçilerinin sesi olmayı amaçlıyor; Endüstri 4.0'ın imalata yönelik tartışmalı yaklaşımına alternatif olarak ortaya koyulabilecek Endüstri 5.0'ı ele alıyor.

ilişkin bakış açılarını incelemek için endüstriyle yakın bir şekilde çalışmayı umuyor. Projeleri, kötü çalışma koşullarına ilişkin kanıtları da araştırarak bu işçi sınıfının sesine öncelik verecek.

Fırsatları genişletmek

Çalışma, sektörde beden gücünü kullanan işçilerin önceliklerini ve tercihlerini ortaya koymayı amaçlıyor. Teknolojinin işletmeler tarafından benimsenmesi sırasında yapılan görüşmelerde, işçilerin düşüncelerinin de dikkate alınması, hem işletmeler hem de çalışanlar için yeni fırsatlar ortaya çıkarabilir. Örneğin, makinelerle yakından çalışmak için teknoloji okuryazarlıklarını artırmaları beklenen işçilerin becerilerinin geliştirilmesi, çalışanlar için son derecede faydalı olabilir. Aynı zamanda, söz konusu

görüşmelerde personelin üretimin vazgeçilmez bir parçası olduğunu açıkça ortaya koyan üreticiler, çalışanlarıyla çok daha uzun süreli ilişkiler kurabilir. Cox, günümüzde hazır giyim işçilerinin karar alma süreçlerine dahil edilmesinde eksiklikler olduğunu belirtiyor. Ancak dijitalleşme planlarında işçilerin sesinin dikkate alınması, onlara karar alma süreçlerinde kilit rol oynatarak süreci tamamen demokratikleştirebilir ve hatta belki de sektörün genelindeki adaletsiz hiyerarşiyi kırabilir. Özet olarak Cox şöyle söylüyor: "Ne yazık ki, kısa vadeli kârlara odaklanan hızlı moda sektöründeki birçok işletme, uzun vadeye odaklanmıyor. Endüstri 5.0, işletmelerin sosyo-ekolojik hususlara öncelik vermelerini sağlayabilir..."

Deprem nedeniyle eğitim takvimi güncellendi

Tekstil teknolojisi alanında sektörün güncel ihtiyaçlarına yönelik yeni bir müfredatla 150 meslek lisesi öğretmenine teorik ve pratik eğitim vermeyi hedefleyen Tekstil Sektöründe Mesleki Eğitim Kalitesinin Artırılması projesinin takvimi, deprem felaketi sebebiyle güncellendi. Buna göre eğitimlerin İstanbul ayağı 2-13 Mayıs, Çerkezköy bölümüyse 22 Mayıs-2 Haziran tarihlerinde yapılacak. Adana ve Kayseri'deki eğitimlerse sonbahar dönemi için planlanacak. **Yazı: İbrahim Kurtulan**

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) tarafından hazırlanıp Türk Tekstil Vakfı (TTV) ortaklığıyla yürütülen Tekstil Sektöründe Mesleki Eğitim Kalitesinin Artırılması projesi, 2022 yılının Şubat ayından itibaren faaliyetlerine başlamıştı. Ancak 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen, binlerce insanımızın yaşamını kaybetmesine, on binlercesinin de yaralanmasına neden olan deprem felaketi, ülkemizdeki birçok şeyi değiştirdiği gibi bu projenin takviminin de güncellenmesine yol açtı. Yenilenen tarihlere geçmeden önce projenin nasıl doğduğunu ve bugüne dek neler yapıldığını kısaca hatırlatmakta fayda var.

Sendikamızın hazırladığı Tekstil Sektöründe Mesleki Eğitim Kalitesinin Artırılması proje teklifi, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın AB Türkiye Delegasyonu'nun desteğiyle açtığı "Sektörel Mükemmeliyet Merkezlerinin Kurulması Yoluyla Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması Hibe Programı"ndan hibe almaya hak kazanmıştı. Bu kapsamda Sendikamız bünyesinde Mesleki Eğitim Yetkinlik Geliştirme Sektörel Merkezi kurularak tekstil teknolojisi alanında eğitim ihtiyaç analizi yapıldı ve bu ihtiyaçlara yönelik eğitim materyalleri hazırlandı. Hazırlık sürecinde mesleki eğitim konusunda teknik uzmanlar ve sektör temsilcileriyle

sık sık bir araya gelinerek fikir alışverişinde bulunuldu. Proje kapsamında gerçekleştirilen çalıştayların ilki, 2-4 Kasım 2022'de Kayseri'de özel sektör temsilcileri, İl Milli Eğitim Müdürü, tekstil teknolojisi alanında çalışan meslek lisesi öğretmenleri ve usta eğitimcilerden oluşan 20 kişinin katılımıyla, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde yapıldı. Üyelerimiz arasında bulunan Lüks Kadife ziyaret edilerek proje hakkında bilgi verildi ve üretim tesisi hakkında bilgi alındı. İkinci çalıştay 9-11 Kasım 2022'de Gaziantep'te, yine 20 kişinin katılımıyla yapıldı. GAHİB Halıcılık ve Dış Ticaret Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin öğretmenleri ve öğrencileriyle mesleki eğitimin önemi hakkında söyleşi gerçekleştirildi; Gaziantep Sanayi Odası tarafından kurulan Mesleki Eğitim Merkezi ziyaret edildi. Ayrıca Merinos Fabrikası'na gidilerek sektörün eğitim ihtiyaçları hakkında bilgi alındı. İstanbul'daki çalıştaysa 14-16 Kasım 2022'de Sendikamız ev sahipliğinde düzenlendi. Başta staj döneminin önemi ve işletmelerin ihtiyaç duyduğu

kalifiye çalışan sorununun nasıl çözüleceği olmak üzere pek çok konunun ele alındığı toplantının sonuçları, eğitim müfredatının belirlenmesinde önemli bir rol oynadı. Dijitalleşme ve sürdürülebilirlik gibi günümüzün sektörel ihtiyaçlarına yanıt verecek biçimde hazırlanan eğitim müfredatının; projemizde pilot iller olarak seçilen ve tekstil üretiminin yoğun olduğu Adana, Tekirdağ, Kayseri, Malatya, Gaziantep ve İstanbul'da görev yapan öğretmenlerin katılımıyla geçtiğimiz Şubat ayında uygulanmaya başlaması planlanmaktaydı.

Öncelik yaraların bir an önce sarılmasında

Fakat 6 Şubat tarihinde meydana gelen yıkıcı depremler sebebiyle ve Milli Eğitim Bakanlığımızın (MEB) çağrısıyla programlar ivedilikle iptal edildi. Tüm vatandaşlarımız gibi Sendikamızın ve ortak kuruluşlarımızın birincil önceliği, deprem bölgesinin yaralarını sarmaya çalışmak oldu. Projemiz kapsamında çalışma yapılan okullarımız ve öğretmenlerimiz, MEB tarafından acil olarak görevlendirilirken; Sendikamız ve Türk Tekstil Vakfı tarafından kurulan ve halen desteklenen Kayseri'deki TTSİS Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (eski adıyla METEM) depremzedelerin ihtiyaçlarına yönelik yatak; Çerkezköy'deki okulumuzsa yine aynı amaçla battaniye, atkı, eldiven gibi ihtiyaç ürünlerini üretmeye başladı. Bu gelişmeler üzerine projemizin teknik uzmanları, eğitim programını yeniden yapılandırdı.

Belirlenen kriterlere uygun eğitimciler, Haziran'da Milano'daki ITMA'ya; sonbahar dönemindeyse kısa süreliğine Avrupa'da bulunan bir mesleki eğitim kurumundaki eğitime katılacaklar.

Buna göre eğitimlerin İstanbul ayağı 2-13 Mayıs'ta, Çerkezköy bölümüyse 22 Mayıs-2 Haziran tarihlerinde gerçekleşecek. Adana ve Kayseri'deki eğitimlerse sonbahar dönemi için planlanacak. Pilot illerimiz

başta olmak üzere tüm Türkiye'den tekstil teknolojisi öğretmenlerine açık olan eğitimlerimize başvurular, MEB'in öğretmenlere açık MEBBİS portalı üzerinden yapılabiliyor. Eğitim programlarına katılacak öğretmenlerden belli kriterlere göre seçilenler, Haziran'da Milano'da gerçekleşecek, sektörümüzün en büyük tekstil teknoloji fuarı ITMA'yı ziyaret edebilecek; sonbahar dönemindeyse kısa süreliğine Avrupa'daki bir mesleki eğitim kurumunda yer alabilecek.

AB Türkiye Delegasyonu, Yetkinlik Geliştirme Merkezimizi ziyaret etti

Sendikamız bünyesinde, sektörümüzle meslek öğretmenleri arasında bir köprü kurarak, mesleki eğitimin sektörün ihtiyaçlarına göre şekillendirilmesi için çalışmayı amaçlayan bir Mesleki Yetkinlik Geliştirme Merkezi kurulmuştu. Şu anda teknik uzmanlarımızın eğitim içeriğini hazırlama çalışmalarını yürüttüğü Merkez, ileride projenin e-öğrenme ayağına da ev sahipliği yapacak. Projemizin dahil olduğu Program'ın ortakları arasında bulunan AB Türkiye Delegasyonu'ndan İnsani ve Sosyal Kalkınma Bölüm Başkanı Laurent Guiringer ile Eğitim Sektör Yöneticisi Mustafa Balcı, 16 Mart'ta Merkezimizi ziyaret ettiler. Kendilerine projemizin detayları ve planlanan eğitim programları hakkında bilgi verildi. Ayrıca AB Delegasyonu'nun ülkemizde yürüttüğü diğer faaliyetlerde Sendikamızın muhtemel rolleri üzerine fikir alışverişinde bulunuldu.

Meslek liseleri tarihinde bir ilk

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne yönelik "Yetişmiş Eleman, Kaliteli Üretim" projesi kapsamında yatak üretimine başlandı. Türkiye'deki meslek liseleri tarihinde bir ilk olan bu projede günde en fazla 100, ayda ise 3 bin civarında yatak üretilmesi planlanıyor.

YAZI: Zeynep Vural / Türk Tekstil Vakfı Genel Sekreteri

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS) Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Türkiye'de bir ilke imza atarak yatak üretmeye başladı. "Yetişmiş Eleman, Kaliteli Üretim" adlı proje kapsamında hayata geçirilen bu uygulamaya yatak sektöründe çalışmak isteyen kursiyerler ve Mesleki Eğitim Merkezi öğrencileri de dâhil olabiliyor. Projeyle Kayseri

Organize Sanayi Bölgeleri'nde ve Kayseri Serbest Bölgesi'nde yatak imalatı yapan işletmelerimizin nitelikli insan kaynağına olan ihtiyaçlarına yanıt verilmesi de amaçlanıyor. Üretimi yapılan yatağın marka ismi, okul yerleşkesinin bulunduğu Germir'in eski adı "Karmiria" olarak belirlendi. Kelime anlamı "kırmızı" olan Germir'e bu ismin bölgede çıkarılan kırmızı renkteki

Proje kapsamında üretilen 862 yatak, 6 Şubat depreminde evlerini kaybeden, çadır veya konteynerlerde yaşamak zorunda kalan Hatay, Malatya ve Kahramanmaraş'taki depremzedelere gönderildi.

özel bir taş sebebiyle verildiği tahmin ediliyor. Germir, kuruluşu 12. veya 13. yüzyıla uzanan önemli bir ticaret bölgesi olması sebebiyle de dikkatimizi çeken bir yerleşim yeri. 18 Ağustos 2022'de Orta Anadolu Kalkınma Ajansı (ORAN) ile Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında hibe projesinin protokolü imzalanarak yürürlüğe girdi. Yatak İmalat Hattı Kurulumu'na yönelik ihale süreci 01 Kasım 2022'de sona erdi, yatak üretim tesisinin

Çalışmaya katılan öğrencilerin aile bütçelerine ve ülke ekonomisine katkıda bulunmasını sağlayan bu projeye sektörün yetişmiş insan gücü ihtiyacının karşılanması da hedefleniyor.

eğitimin yanı sıra üretime dahil edildi ve böylece sektörde ihtiyaç duyulan kalifiye elemanların yetiştirilmesi için önemli bir adım atıldı. Peki, yatak üretimi nasıl gerçekleşiyor? Kısaca anlatmak gerekirse, işe öncelikle çıkarılan pamuktan iplik üretilerek başlanıyor, daha sonra bu iplik jakarlı dokuma tezgâhında dokunarak yatak kumaşı elde ediliyor. İmal edilen yatak kumaşı, diğer yatak malzemeleriyle kapitone makinesinde kapitone edilip ebatlanarak yatak imalatına hazır hale getiriliyor. Okuldaki montaj hattında şu anda üretim hedefi günlük 80-100, aylık 2 bin 400-3 bin yatak olarak belirlendi. Okulumuzun Döner Sermaye

İşletmesi (DÖSE) tarafından üretilen ürünler, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul pansiyonları, öğretmen evleri, yurtlar, oteller gibi konaklama tesislerinde değerlendirilecek. Bununla birlikte projede yer alan öğrencilerimiz, ürettikleri ürünlerden gelir elde ederek ailelerine ve ülke ekonomisine katkıda bulunacaklar. Projeyle istihdam edilebilirlik artırılırken sosyal girişimcilik ve yenilikçilik konularına da destek olunacak. 06 Şubat'ta meydana gelen depremlerden sonra Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğümüz tarafından verilen sipariş üzerine, öğretmen ve öğrencilerimiz, yeni kurulan kapitone ve yatak imalat hattımızda depremzedeler için 90x190 ebadında ve 23 santimetre yüksekliğinde 862 adet yaylı yatak üretti. Bu yataklar çadır ve konteynerlerde kullanılmak üzere Hatay, Malatya ve Kahramanmaraş illerindeki ihtiyaç sahiplerine gönderildi.

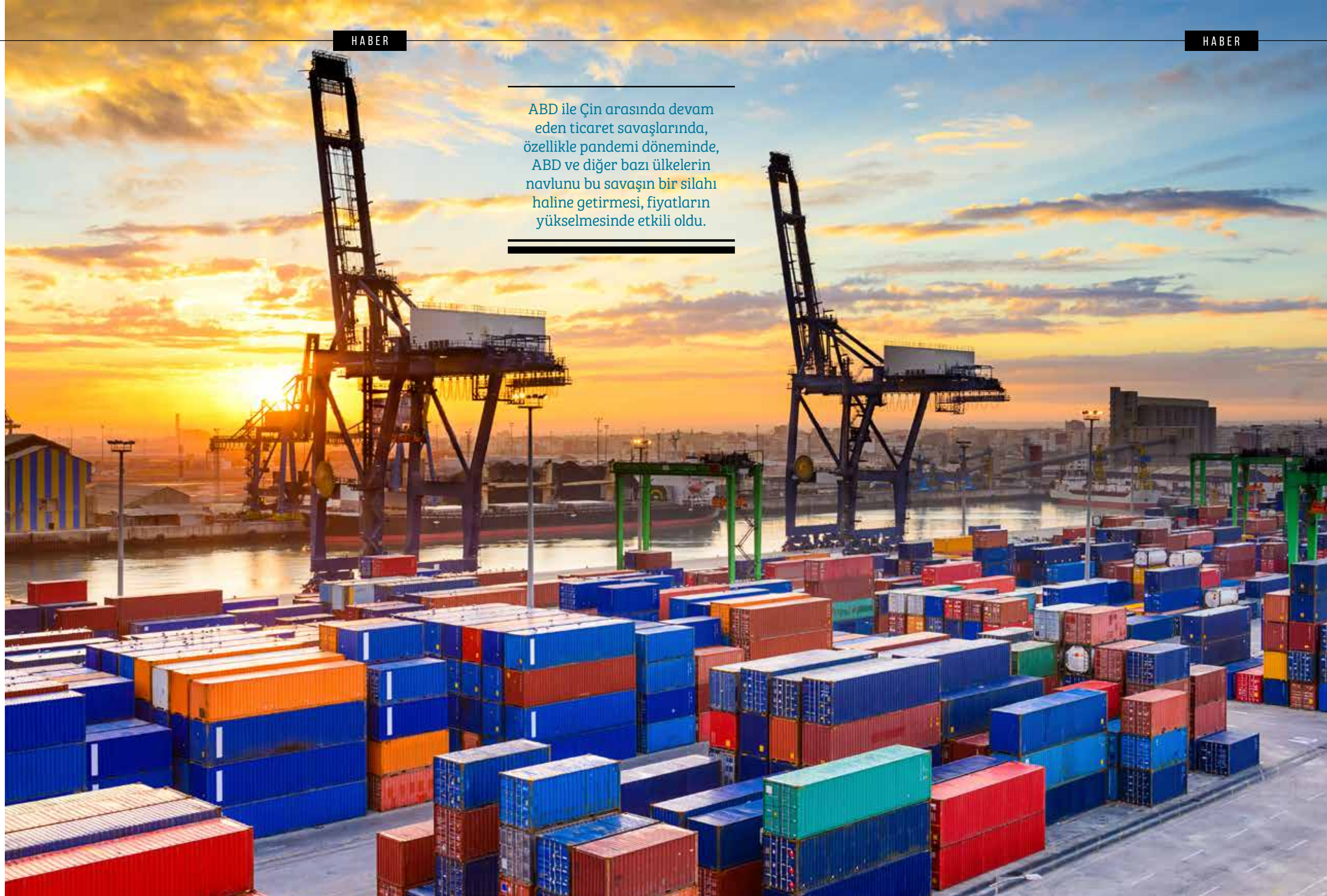

Lüks Kadife Fabrika Müdürü Hasan Yurdakul, Oran Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Ahmet Emin Kilci, TTSİS Genel Sekreteri Başar Ay, Vali Gökmen Çiçek, Türk Tekstil Vakfı Genel Sekreteri Zeynep Vural, Karsu Teknik Müdürü Volkan Seyok, Yataş Genel Müdür Yardımcısı Çetin Öztürk (soldan sağa).

Navlun fiyatlarının son üç yıllık seyri

Navlun fiyatları, uluslararası ticaretin başrol oyuncularından biri. Fiyatların yükselmesi veya düşmesi ülkelerin ihracatında önemli değişimlere neden oluyor. Pandemi döneminde rekor seviyelere çıkan navlun fiyatları, yaklaşık 3 yıldır kademeli olarak düşüyor. Fiyatların yükselmesi Türkiye'de tekstil ve hazır giyim sektörüne ilgiyi artırdı. Şimdi ise ibre hep aşağı yönde seyrediyor. Tüm dünyadaki yüksek enflasyon talebi azaltıyor, küresel ticarete büyüme yavaşlıyor. Aynı yavaşlama, Türkiye'de de yaşanıyor.

ABD ile Çin arasında devam eden ticaret savaşlarında, özellikle pandemi döneminde, ABD ve diğer bazı ülkelerin navlunu bu savaşın bir silahı haline getirmesi, fiyatların yükselmesinde etkili oldu.

Uluslararası ticaretin en önemli kalemlerinde biri olan navlun fiyatlarındaki dalgalanma durmuyor. Pandemi dönemindeki talep daralmasıyla büyük düşüş görülen fiyatlarda, pandemi sonrasında rekor

düzeyde artış meydana geldi. 2022 yılının başında dünyada yaşanan gelişmelerin etkisiyle gerileyen ve normale dönen fiyatlar, 2023 yılında düşmeye devam ediyor. Nitekim, 2021 yılının Ekim ayında 5 bin 500 seviyesine

kadar yükselen Baltık Kuru Yük Endeksi, Mart 2023 itibarıyla 1550 seviyelerine kadar geriledi. Fiyatlardaki dalgalanmaların hem uluslararası ticarete hem de Türkiye'nin ihracatına ve ithalatına önemli etkileri oldu.

Son üç yıldaki dalgalanmayı değerlendiren İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, ELİDAŞ Yönetim Kurulu Başkanı ve GDO'suz Pamuk A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Uçak,

yaşananların nedenlerini şöyle özetledi: "2020 yılında, pandeminin ilk dönemlerinde yaşanan talep daralmasının da etkisiyle navlun fiyatlarında büyük düşüş oldu. Sonrasında piyasaların kısmen açılması,

tüketimi destekleyici politikaların hayata geçirilmesi, Çin'in piyasaya geri dönmesiyle arz sıkıntısının artması, pandemi nedeniyle gemilerin ve konteynerlerin uğrak yaptığı ülkeden geç dönmesi, ABD ve İngiltere limanlarında yoğunluk oluşmasıyla birlikte navlun fiyatlarında önemli artışlar yaşandı. Ancak, 2021 yılı sonunda ikinci dalga kısıtlamaları, 2022 yılının başındaki Rusya-Ukrayna Savaşı, küresel ekonomiyi etkileyerek navlun fiyatlarının gerilemesine neden oldu."

Navlun, ticaret savaşlarında silah olarak kullanıldı

ABD ile Çin arasında devam eden ticaret savaşlarında, özellikle pandemi döneminde, ABD ve diğer bazı ülkelerin navlunu ticaret savaşının bir silahı haline getirmesi nedeniyle fiyatların arttığına dikkat çeken Suni ve Sentetik İplik Üreticileri Birliği (SUŞEB) Genel Sekreteri Eray Sanver ise "Çin'e konteyner gidişi engellendi. Bu kaostan yararlanmak isteyen çokuluslu nakliye şirketleri de 'politik ve askeri riski' ileri sürerek nakliye ücretlerini çok fazla artırma yoluna gidince durum içinden çıkılmaz hale gelmişti. Navlun ve konteyner kısıtlaması tarife dışı

Eray Sanver: "Yaşanılan krizler de göstermiştir ki, uluslararası ticaret savaşları hiç bitmeyecek. Türkiye'nin de kendi milli lojistik sektörünü güçlü şekilde desteklemesi, geliştirmesi hayatidir."

2022’de navlun fiyatlarında düşüş yaşanması, ülkemizin özellikle fiyat rekabetindeki avantajlı konumunu olumsuz etkiledi. Tekstil ve konfeksiyon ihracatındaki artış, 2021 yılına göre önemli ölçüde yavaşladı ve sadece yüzde 1,5 artışla 33,3 milyar dolar oldu.

engel olarak kullanıldı” şeklinde konuştu.

Sanver fiyatlardaki düşüşün nedenlerini şöyle özetledi: “Navlun artışının sürdürülebilir olmaktan çıkması, Çin’in yeni konteynır üretimini artırması, diğer ülkelerin baskıları, konteyner savaşının hem ABD hem de Çin’e ve dünya ticaretine verdiği zararın fazlaşması, bu savaştan beklenen faydanın elde edilmemesine yol açtı. Sonunda da navlun fiyatları düşürüldü.”

2023’te talep yavaşladı, fiyatlar düşüyor

2023’e geldiğimizdeyse fiyatların dalgalanmasında etkili olan Rusya -Ukrayna Savaşı’nın yanı sıra tüm dünyadaki yüksek enflasyon ve enerji krizi devam ediyor. Fiyatlar da aşağıya doğru seyrediyor. 2021 Ekim ayında 5 bin 500 seviyesine

Bülent Uçak: “Küresel ekonomi ve ticaretteki yavaşlama, yüksek enflasyon, satın alma gücündeki düşüş ve Uzakdoğu’daki diğer üretici ülkelerdeki gelişmelerin 2022 yılında tekstil ve konfeksiyon ihracatımızın yavaşlamasında etkili olduğunu söyleyebiliriz.”

kadar yükselen Baltık Kuru Yük Endeksi’nin, Mart 2023 itibarıyla 1550’e kadar gerilediğini ve endeksteeki düşüş oranının yüzde 72 olduğunu belirten Bülent Uçak, navlun fiyatlarındaki gerilemede küresel ekonominin ve talebin yavaşlamasının etkili olduğuna dikkat çekiyor.

2022 yılında tüm dünyada zirve yapan enflasyonun tüketici talebinin gerilemesine de yol açtığını belirten Uçak, açıklamaya devam ediyor: “IMF’nin Ocak 2023 yılında yayınladığı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu’na göre, pandeminin ardından 2021 yılında yüzde 6,2 büyüyen küresel

ekonominin 2022 yılındaki artış hızı yüzde 3,4’e geriledi. 2023 yılında da bu düşüşün devam etmesi ve ekonomik büyümenin yüzde 2,9’a gerilemesi bekleniyor. Benzer bir gelişme, küresel ticarete de yaşandı. 2021 yılında 10,4 yükselen dünya mal ve hizmet ticaretinin 2022 yılında

yüzde 5,4 arttığı tahmin edilirken, 2023 yılında küresel ticaretteki büyümenin daha da yavaşlayarak yüzde 2,4 olacağı tahmin ediliyor.”

Kriz, Türkiye’yi rekabette öne çıkardı

Küresel tekstil sektörü, diğer sektörler gibi pandemi dönemi

ve sonrasında yaşanan lojistik aksaklıklardan ve navlun fiyatlarındaki değişimlerden etkilendi. Bülent Uçak, Türkiye’nin de aralarında bulunduğu bazı ülkelerin 2021 yılında navlun fiyatlarındaki yükselişten olumlu etkilenecek rekabet avantajı sağladığına, daha sonraki

dönemdeyse navlun fiyatlarının normalleşmeye başlamasıyla bu avantajını kaybetmeye başladığına dikkat çekti. Navlun fiyatlarının zirve yaptığı 2021 yılında lojistik avantajların da etkisiyle Türkiye’de tekstil ve konfeksiyon sektörünün önemli bir yoğunluk yaşadığını belirten Bülent Uçak, “Bu dönemde özellikle Uzakdoğu’dan ülkemize ciddi bir talep kaymasının yaşandığını söyleyebiliriz. Hem kısa tedarik sürelerinin hem de ülkemizin Uzakdoğu’ya göre düşük navlun ücretlerinin sektöre olumlu etkisi oldu. Nitekim 2021 yılında, tekstil ve konfeksiyon ihracatımız 2021 yılına göre yüzde 25 oranında artarak 26,2

milyar dolardan 32,8 milyar dolara yükseldi” dedi. 2022 yılında, navlun fiyatlarının düşmesi ülkemizin özellikle fiyat rekabetindeki avantajlı konumunu olumsuz etkilemeye başladı. Tekstil ve konfeksiyon ihracatımızdaki artış, 2021 yılına göre önemli ölçüde yavaşladı ve sadece yüzde 1,5 artışla 33,3 milyar dolar oldu. Ancak navlun fiyatlarındaki düşüş, sektörün

2021 Ekim ayında 5 bin 500 seviyesine kadar yükselen Baltık Kuru Yük Endeksi, Mart 2023 itibarıyla 1550 seviyelerine kadar geriledi ve endeksteki düşüş oranı yüzde 72 oldu.

yaptığı ihracattaki artış hızının yavaşlamasının tek nedeni değil. Böyle bir çıkarımda bulunmanın doğru olmayacağını söyleyen Uçak, “Küresel ekonomi ve ticaretteki yavaşlama, yüksek enflasyon, satın alma gücündeki düşüş ve Uzakdoğu’daki diğer üretici ülkelerdeki gelişmelerin 2022 yılında tekstil ve konfeksiyon ihracatımızın yavaşlamasında etkili olduğunu söyleyebiliriz” dedi.

Denizaşırı ülkelere ihracatta düşük fiyatlar avantajlı

Navlun fiyatlarının 2023 yılında 2020 seviyelerine geldiğini ve daha fazla gerileme beklemediğini

ifade eden SUSEB Genel Sekreteri Eray Sanver ise söz konusu değişimin Türkiye’nin ihracatında etkili olmadığı görüşünde. Türkiye’nin lojistikte daha çok kara ve hava yolunu kullandığına dikkat çeken Sanver, “Ülkemizin geleneksel pazarları arasında Avrupa, Ortadoğu, Rusya ve Türki Cumhuriyetler yer alıyor. Buralara ulaşım daha ziyade kara ve hava yoluyla sağlandığı için güçlü karayolu ve havayolu lojistiği ihracatçılarımızın en önemli yardımcısı. Bu nedenle AB pazarına ihracatımızda navlun fiyatlarının düşüşünün fazla bir tesiri olmamıştır” dedi.

Milli lojistik sektörü desteklenmeli

Ancak Türkiye’nin geleneksel ihracat pazarları dışına çıkarak başta Afrika olmak üzere deniz aşırı yeni pazarlara yöneldiğinde navlun fiyatlarının etkili olacağını

belirten Sanver’e göre, Türkiye’nin stratejisinin başarılı olabilmesi için güçlü bir lojistik sektörüne ihtiyacı var. Sanver, “Deniz yoluyla konteyner taşımacılığı buralar için çok önemli. Dolayısıyla yeni ihracat pazarında navlun fiyatlarının düşüklüğü avantajımız olur. Yaşanılan krizler de gösterdi ki, uluslararası ticaret savaşları hiç bitmeyecek. Türkiye’nin de kendi milli lojistik sektörünü güçlü şekilde desteklemesi, geliştirmesi hayatidir” dedi.

2021 önemli bir tecrübeydi

Fiyatların zirvede olduğu dönemi başarıyla atlatan Medkon Lines, bugün daha geniş bir filoyla taşımacılık yapmaya devam ediyor. 2021’de yaşananların önemli bir tecrübe olduğunu belirten Medkon Lines’ın CEO’su Mahmut Işık, “2021’in öncelikle konteyner hat işletmecileri, denizcilik camiası ve Medkon

Mahmut Işık: “Medkon olarak, bir durum analizini yaptık. Elimizden geldiğince sefer maliyetlerinde en uygun piyasa şartlarını aradık. Aynı zamanda seferlerimize etki eden tüm işlemleri gözden geçirerek hat işletmeciliğinde oluşan tecrübemizi ve bu konuda kabiliyetli ekibimizi en uygun maliyete doğru hazırlamaktayız.”

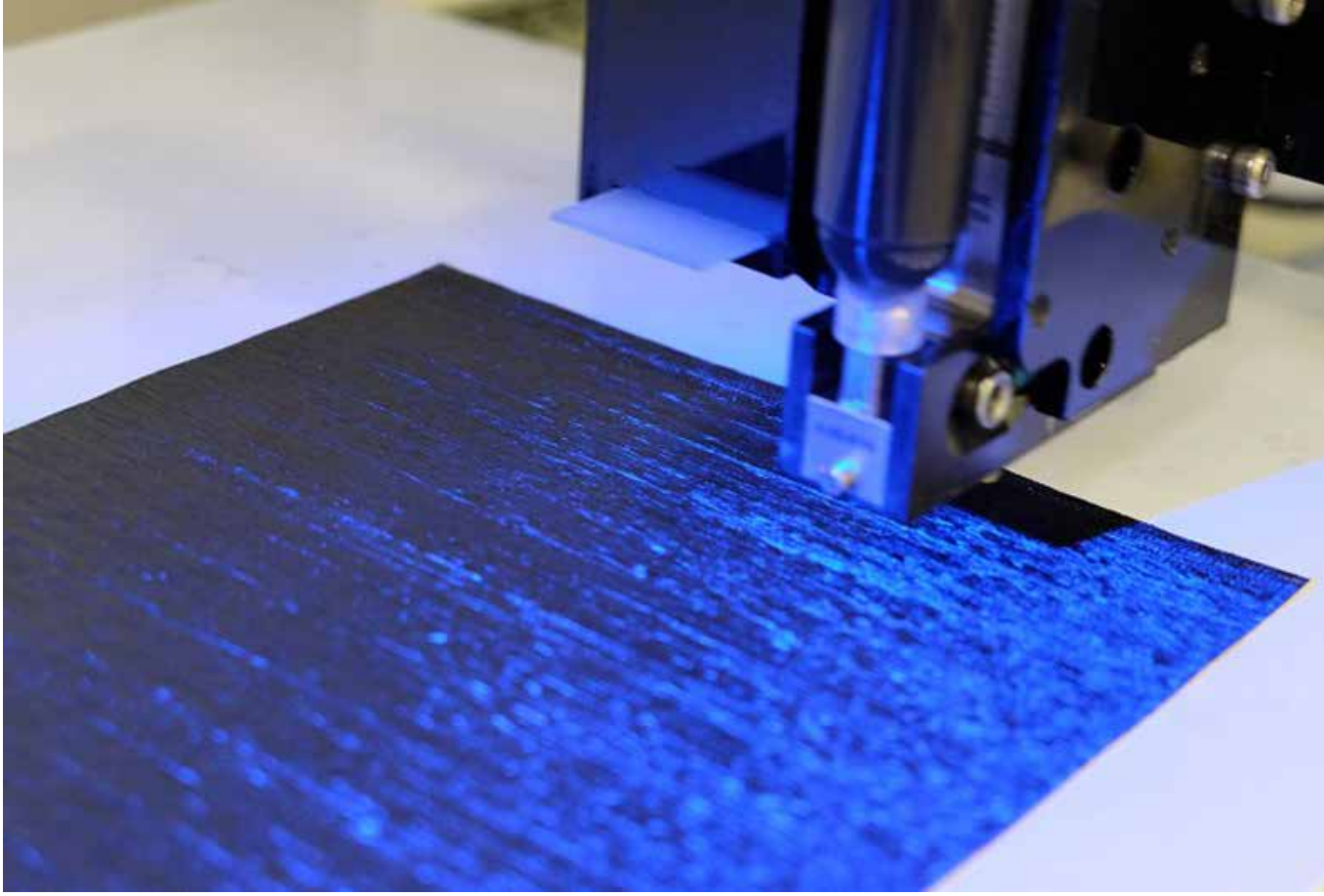

için çok özel bir yıl olduğunu söyleyebiliriz. Medkon olarak durum analizini yaptık. Elimizden geldiğince sefer maliyetlerinde en uygun piyasa şartlarını aradık. Aynı zamanda seferlerimize etki eden tüm işlemleri gözden geçirerek hat işletmeciliğinde oluşan tecrübemizi ve bu konuda kabiliyetli ekibimizi en uygun maliyete doğru hazırlamaktayız” şeklinde konuştu.

Tekstil sektöründe devrim yaratan iki malzeme: **Nano ve Grafen**

Grafen ve nano, bugün için değilse bile geleceğin giyim ve tekstil endüstrisi için oldukça önem taşıyan iki malzeme. Ebatları göz önüne alındığında son derece küçük olan bu malzemeler, yaratıcıların elinde bambaşka formlar kazanmak için hazır bekliyor. Yenilikçi ve çevre dostu olmalarıysa onlara olan talebin daha da artmasını sağlıyor. **Hazırlayan: Güray Kılınç**

Günümüzde grafen ve nano malzemeler, tekstil endüstrisinde önemli bir konuma gelmeye başladı ve dünya genelinde gelişen teknolojiyle birlikte talep de arttı. İleri teknoloji bu malzemeler, üstün özelliklere sahip yeni nesil giysilerin ve aksesuarların üretilmesine imkân tanınması nedeniyle tercih ediliyor. Genellikle nanometre (milyarda bir metre) boyutlarında olan nano malzemeler, ölçeklerinin yanı sıra farklı teknik özellikler göstermeleriyle biliniyor. Bu malzemelerin üretimi, nanoteknoloji adı verilen bilim dalı sayesinde gerçekleşiyor. Nanoteknoloji, malzemelerin atomik ve moleküler düzeyde kontrol edilerek yeniden düzenlenmesine dayanıyor, bu sayede gelenekselden farklı ve daha üstün özelliklere sahip yeni

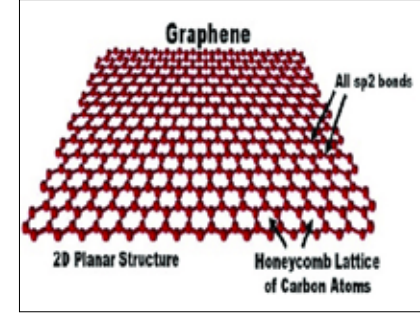
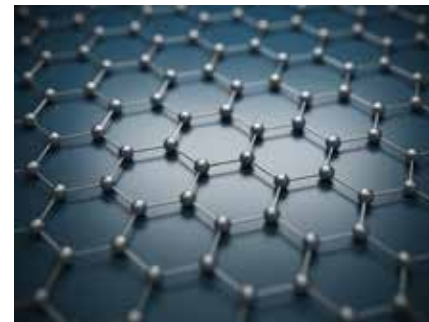
malzemeler elde ediliyor. Nano malzemelerle üretilen tekstil ürünleri; su ve leke tutmazlık, antibakteriyel olması, UV ışınlarından koruması, tokluk ve dayanıklılık gibi teknik özellikler sunarak, giyim ve tekstil endüstrisinde devrim yaratıyor. Bu ürünler ayrıca hafiflik, ısı ve nem yönetimi, kırıksıklık direnci ve kokusuzluk gibi avantajlar sağlayarak kullanıcıların ergonomisini artırıyor. Nanoteknolojiyle üretilen

Nano malzemelerle üretilen tekstil ürünleri; su ve leke tutmazlık, antibakteriyel olması, UV ışınlarından koruması, tokluk ve dayanıklılık gibi teknik özellikler sunarak, giyim ve tekstil endüstrisi için büyük bir avantaj sağlıyor.

tekstil ürünlerinin, enerji ve su tasarrufu sağlayarak daha sürdürülebilir üretim süreçlerine katkıda bulunması da cabası... Nano malzemelerle geliştirilen tekstil ürünleri, tüm bu özellikler nedeniyle geleceğin giyim ve tekstil endüstrisi için yüksek potansiyele sahip yenilikçi ve çevre dostu çözümler sunuyor.

Performansıylar göz dolduruyor

Grafen, bal peteği örgüsünde

düzenlenmiş ve sp2 hibridizasyonu ile bağlanmış tek katmanlı karbon atomlarıdır. Grafen, grafit, kömür, karbon nanotüpler ve fullerene gibi diğer karbon alotroplarının temel yapısal ögesidir. 2004 yılında araştırmacılar Andre Geim ve Konstantin Novoselov tarafından keşfedilen grafen, dikkate değer özellikleri nedeniyle oldukça ilgi gördü. 130 gigapaskalın üzerinde çekme mukavemetiyle çelikten tam 100 kat daha güçlü olması, yüksek elektrik iletkenliği, 5000 W/mK üzerinde termal iletkenliği, mukavemetinin yanında son derece elastik olması nedeniyle kompozitlerde, elektronikler ve enerji depolama sektörlerinde tercih ediliyor.

Nano malzemelerin tekstil endüstrisindeki kullanımıysa, polimer ve kumaş matrislerine entegre edilerek, mekanik, termal, elektriksel ve diğer fonksiyonel özelliklerin iyileştirilmesine yöneliktir. Grafen temelli tekstil ürünleri; esneklik, iletkenlik, antibakteriyel özellikler ve yüksek dayanıklılık gibi üstün niteliklere sahip olmasıyla tanınıyor. Grafenin tekstil uygulamalarında değerlendirilmesi, kullanıcıların konforunu artırırken enerji üretimi ve ısı yönetimi gibi teknik alanda da kullanılmasını sağlıyor. Grafenin esnek ve dayanıklı yapısı ayrıca,

kumaşların aşınma direncini ve uzun ömürlülüğünü önemli ölçüde artırıyor. Çevre dostu ve sürdürülebilir üretim süreçlerine katkıda bulunan grafen temelli tekstil ürünleri, günümüzde büyük bir ilgi görüyor.

Spor giyimde önemli bir oyuncu

Grafen ve nano malzemelerin kullanımı, spor ve performans giyiminde önemli bir etkiye sahip. Özellikle atletler ve sporcular için tasarlanan bu giysiler, hafiflik, ısı yönetimi ve rahatlık sağlıyor. Örneğin, Vollebak markası, grafen entegreli ceketler üretiyor ve bu ürün, termal iletkenlik ve nefes alabilirlik özellikleriyle dikkat çekiyor.

Directa Plus markasıysa, Graphene Plus (G+) adını verdikleri grafen tabanlı kumaş teknolojisiyle spor kıyafetlerinde, teknik tekstilde ve 3 boyutlu tekstil alanında daha yüksek performans ve konfor sunduklarını iddia ediyor.

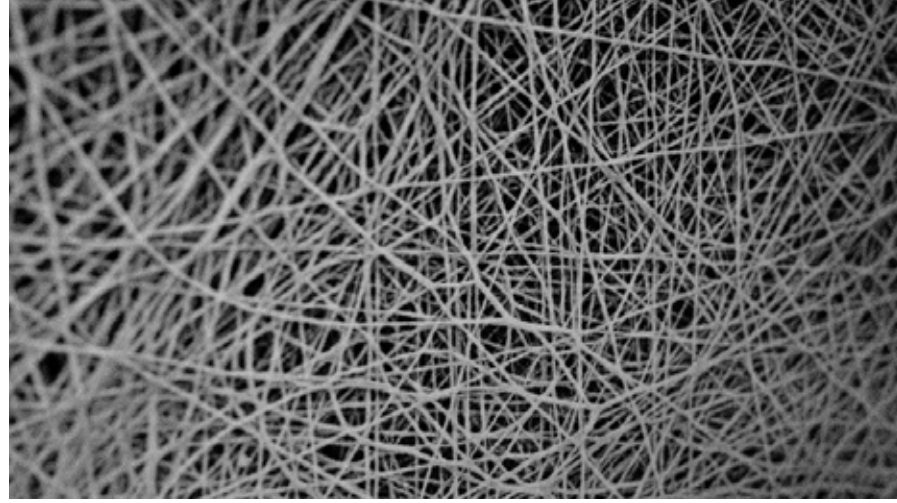
Vollebak - Dünyanın ilk grafenli ceket

Grafen ve nano malzemelerin bir başka önemli kullanım alanı ise akıllı tekstiller. Giyilebilir teknoloji ürünleri, özellikle sağlık ve fitness sektöründe hızla yayılıyor. Bu malzemeler, iletken ve duyarlı özellikleri sayesinde, sensörler ve elektronik bileşenlerle entegre edilebiliyor. Örneğin, Xenoma adlı şirket, e-skin adını verdikleri bir giysi serisi üretiyor. Bu giysiler, grafen ve nano malzemeler sayesinde giyen kişinin hareketlerini ve fizyolojik verilerini izleyip bu bilgileri kullanarak performansı analiz edebiliyor.

Sağlık ve güvenlik kıyafetleri için de uygun

Grafen ve nano malzemeler, ayrıca hijyen ve sağlık açısından da faydalı. Bu malzemelerin antibakteriyel özellikleri, koku

PlanarTECH ve IDEATI firmaları tarafından geliştirilen 2AM serisi maskeler

ve mikrop oluşumunu önlemeye yardımcı oluyor. PlanarTECH ve IDEATI firmaları tarafından geliştirilen 2AM serisi maskeler, bu konuda verilebilecek iyi bir örnek. Bu maskeler, grafenin antibakteriyel özellikleri sayesinde kullanıcıların yüzünde bakteri ve virüslerin üremesini önüyor. Grafen ve nano malzemeler, aynı zamanda dayanıklılık ve koruma sağlamak için de değerlendirilebilir. Askeri ve güvenlik sektörü için üretilen bu tür tekstil ürünleri, hem hafif hem de güçlü yapılarıyla dikkat çekiyor. Örneğin, grafen ve diğer nano malzemeler, yüksek mukavemetli balistik yeleklerin ve diğer koruyucu giysilerin üretiminde kullanılabilir. Bu ürünler, geleneksel koruyucu giysilere göre daha hafif ve daha rahattır, bu da kullanıcıların

Birleşik Devletler Ordusu tarafından geliştirilmekte olan Asker Koruma Sistemi (SPS) (solda) ve Rus Ordusu tarafından geliştirilmekte olan Ratnik-3.

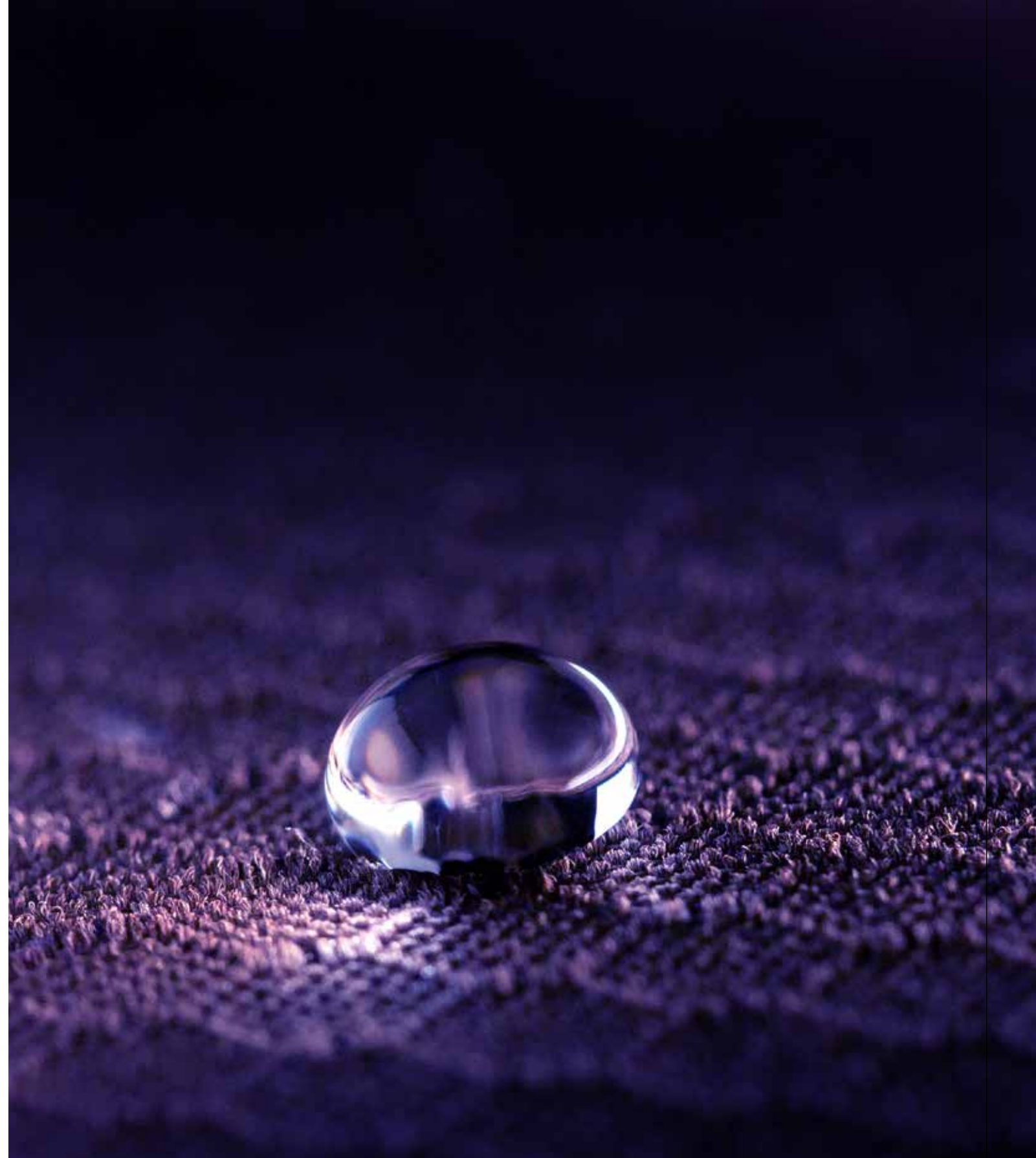
performansını ve hareket kabiliyetini artırır. Dış mekân ve macera sporlarına ait kıyafetler de grafen ve nano malzemelerin kullanıldığı bir diğer alan. Dayanıklı ve hava koşullarına uyumlu bu tür giysiler, kullanıcılara daha fazla konfor sunuyor. Örneğin,

Futurelight™ kumaşa yakından bir bakış.

Grafen ve nano, tekstil endüstrisi için büyük yenilikler sunuyor. İleri teknoloji bu malzemelerin kullanımı, performanstan konfora, hijyenden dayanıklılığa kadar, birçok farklı konuda tekstil ürünleri geliştirmeye vesile oluyor.

The North Face, "Futurelight" adını verdiği nano malzemeyle üretilen su geçirmez ve nefes alabilen kumaş teknolojisini kullanıyor. Marka, bu teknolojinin dış giyimde hem yağmurdan koruma hem de terlemeyi önleyen bir denge sunduğunu iddia ediyor. Sonuç olarak, grafen ve nano malzemeler, tekstil endüstrisi için büyük yenilikler sunuyor. İleri teknoloji bu malzemelerin kullanımı performanstan konfora, hijyenden dayanıklılığa kadar, birçok konuda tekstil ürünleri geliştirmeye vesile oluyor. Bu alandaki yenilikçi markalar, sektörün büyümesine ve teknolojik sınırların zorlanmasına katkıda bulunarak, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamak için heyecan verici çözümler sunuyor. Bu malzemelerin kullanımının yaygınlaşmasıyla, kuşkusuz gelecekte daha performanslı tekstil ürünleri görmeye devam edeceğiz.

Deprem kültürel mirasımızı da enkaz altında bıraktı

Bir toplumun oluşmasını ve devam edebilmesini sağlayan unsurlardan en önemlisi, ortak kültürel mirasa sahip olmalarıdır hiç kuşkusuz. Zira kültürel miraslar dili, dini, ırkı ne olursa olsun toplumun tüm bireylerinin ortak değerleridir. Kahramanmaraş ve Hatay depremleri binlerce insanımızın aramızdan ayrılmasına neden olurken kültürel mirasımıza da büyük zararlar verdi. Kültürel ve Doğal Mirası İzleme Platformu Yöneticisi, Arkeolog ve Editör Nezh Başgelen, deprem nedeniyle zarar gören ve aralarında cami, kilise ve kapalı çarşıların da bulunduğu kültürel yapıların durumunu bizler için değerlendirdi. **YAZI: Nezh Başgelen**

Tarihçesi yüzlerce yıl öncesine, Kommagene Krallığı'na dayanan ve UNESCO tarafından Dünya Mirası ilan edilen Nemrut Dağı'ndaki dev heykellerin depremden zarar görmemesi, kültürel mirasın değerini bilen herkesin yüreğine su serpti.

Kahramanmaraş Kapalıçarşı

6 Şubat 2023'te, saat 04.17'de ve 13.24'te merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki iki depremle 20 Şubat 2023'te, saat 20.04'te merkez üssü Hatay'ın Yayladağı ilçesi olan 6.4 büyüklüğündeki deprem, toplamda 11 ilimizde; Hatay, Kahramanmaraş, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'da büyük yıkımlara ve 50 binden fazla can kaybına yol açtı. Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinin büyük bölümünün

yanı sıra İran, Suriye, Irak gibi komşu ülkelerde de hissedilen, şiddeti ve kapsadığı alan açısından yakın tarihte benzeri olmayan depremler sırasında ve artçı sarsıntılarda vuku bulan büyük

Adıyaman Süryani
Kadim Kilisesi

can kayıpları ve inanılmaz yıkımlar yüreklerimizi dağladı, tarifi zor acılara yol açtı. Depremden etkilenen 11 ilin toplam nüfusu, 2022 yılı için 14 milyon 13 bin 196 kişi olup bu nüfus, ülke demografisinin yüzde 16,4'üne tekabül ediyor. Depremden etkilenen kentlerdeki konut sayısı 2022 yılı itibarıyla 5,6 milyon düzeyinde olup Türkiye genelindeki toplam konut stoku içindeki payı yüzde 14,05 düzeyinde. Depremlerden etkilenen 11 il çerçevesinde kültür mirası kategorisinde yer alan

8 bin 444 eserin 2 bin 863'ü incelendiğinde, bu yapıların 169'unun yıkıldığı, 535'inin ağır, 390'ının orta, 721'inin az hasarlı olduğu, 1048'ininse hasar almadığı belirlendi. Vakıf eseri kapsamındaki cami ve benzeri anıt yapılarda yıkımlar büyük. Resmi kayıtlara göre dört adet Unesco Dünya Miras Alanı, 3 bin 715 sit alanı ve 7 bin 987 tescilli taşınmaz kültür varlığı bulunmaktaydı. Şanlıurfa Göbeklitepe ve Adıyaman Nemrut Dağı gibi dünya miras alanlarında hiçbir olumsuzluk tespit edilmedi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, tüm birimleri ile ilk günden itibaren deprem bölgesinde yerini aldı. Bakanlığa bağlı uzmanlar ve ekipler, hasar tespiti için sahada geceli gündüzlü çalışıyorlar.

Kimi tamamen yıkıldı, kimi ağır hasar aldı

Malatya'da UNESCO Tarihi Miras Listesi'ndeki arkeolojik alanlarımızdan Arslantepe'de kazıların sürdüğü alandaki üst örtüyle kerpiç blokların bir kısmı

yıkılsa da, özellikle en eski saray kalıntıları ayakta kalabildi. Bu ilin simge anıtlarından Yeni Cami, 7.6 büyüklüğündeki ikinci depremde tamamen yıkıldı. Malatya bölgesindeki Balaban benzeri pek çok geleneksel yerleşimse zarar gördü. Adıyaman merkezde Ulu Camii ile Süryani Kadim Kilisesi'nde ciddi yıkımların olduğu görülmekte. Kahta yakınındaki ünlü Karakuş tümülüsünün kuzeybatısında, üzerinde Kommagene Kralı II. Mithridates (MÖ 36-20) ile kız kardeşi Kraliçe Laodike'nin

Antakya Aziz Georgios Rum Ortodoks Kilisesi

tokalaşma kabartması olan sütun da devrilmiş vaziyette. Kabartma Adıyaman Müzesi'ne nakledilip koruma altına alındı. Geçtiğimiz yıllarda restore edilen Kahta Kalesi de depremde hasar gördü. Kahramanmaraş'ta Kapalı Çarşı başta olmak üzere, birçok tarihi yapı zarar gördü. Vakıflara bağlı 39'u cami 42 tarihi yapıdan kimisi tamamen yıkıldı, kimisi ise hasar aldı. Kentin simgelerinden tarihi

Depremlerden etkilenen 11 il çerçevesinde kültür mirası kategorisinde yer alan 8 bin 444 eserin 2 bin 863'ü incelendiğinde, bu yapıların 169'unun yıkıldığı, 535'inin ağır, 390'ının orta, 721'inin az hasarlı olduğu, 1048'inin hasar almadığı belirlendi.

kalenin iç ve çevre duvarları kısmen yıkıldı, içindeki bazı bölümlerde yer yer çökmeler oluştu. Ulu Camii, Eski Maraş Evleri, Şih Camisi zarar gördü. Beyazıt oğullarından Hacı Abdullah Bey tarafından 1618 yılında yapılan cami tamamen yıkıldı. Belediye bünyesindeki Mutfak Müzesi, Üdürgücü Konağı, Somut Olmayan Değer Müzesi de hasar gördü. Elbistan ve il genelindeki kültürel varlıklar, ciddi hasar aldı.

Antakya Yeni Hamam

Medeniyetler diyarı Antakya'da kayıp çok fazla

Depremlerden en fazla etkilenen Antakya'da, şehrin merkezindeki Kurtuluş Caddesi ve çevresi enkaz alanına dönüştü. 7'nci yüzyılda Müslümanların kenti ele geçirmesinden sonra inşa edilen ve Anadolu'nun ilk camilerinden biri olarak kabul edilen Habib-i Neccar Camisi'nin kubbesi çöktü, minaresi ve duvarları yıkıldı. Bu anıt, Hz. İsa'nın öğretilerini yaymak için Antakya'ya gelen havarilerinden Yahya ve Yunus'un tebliğlerini Antakya'da ilk

Adıyaman'daki tarihi köprü

Malatya Yeni Camii

Affan Kahvesi

benimseyen kişi olarak kabul edilen Habib-i Neccar'a ait olduğuna inanılan mezara da ev sahipliği yapması nedeniyle Müslümanlar için olduğu kadar Hristiyanlar için de önemli bir yerdi. Caminin yakınında bulunan tarihi Yeni Hamam da yerle bir oldu. Tarihi Sarımiye Camisi'nin karakteristik minaresiyle birlikte, aynı kesimde yer alan tarihi Sinagog ve Katolik Kilisesi de zarar gördü. Kurtuluş Caddesi'nin önemli mekânlarından olan ve 1910'lardan günümüze gelen Affan Kahvesi de hasar aldı. Ulu

Deprem bölgesindeki korunması gereken kültürel ve doğal varlıkların resmi sayıların çok ötesinde olduğunu göz önünde bulundurmak gerekiyor. Kırsal mimari miras dokularında ve kültürel peyzaj değerlerinde önemli kayıplar oldu.

Cami, İhsaniye Camisi ile birlikte diğer cemaatlerin dini anıtları da yıkılmış durumda. Fransız mimar Leon Benju tarafından 1927 yılında Köprübaşı olarak anılan meydana inşa edilen ve 1938'den Hatay Devleti'nin Türkiye'ye katıldığı 29 Haziran 1939'a kadar meclis binası olarak hizmet veren yapı da yerle bir oldu. Tarihi Uzun Çarşı depremde büyük hasar gördü. Antakya gibi yoğun arkeolojik katmanların olduğu yerlerde enkazın kaldırılması sırasında mutlaka uzman bulundurulmasına

ve zemin kazılarının ilgili müzenin gözetiminde yapılmasına dikkat etmek gerekiyor. Hatay'ın Samandağ ilçesindeki Vakıflı Mahallesi'ndeki Meryem Ana Kilisesi ile Altınözü ilçesindeki tarihi Aziz Georgios Rum Ortodoks Kilisesi'nde hasar meydana geldi. 16'ncı yüzyılda inşa edildiği ifade edilen İskenderun Mar Circos (Aziz Corc) Kilisesi'nde, İskenderun Karasun Manuk Ermeni Kilisesi'nde ve İskenderun Süryani Katolik Kilisesi'nde ciddi hasarlar meydana geldi. 1870'lerin başında kurulan İskenderun Aziz Nikola Rum Ortodoks Kilisesi

Habib-i Neccar Camii

Gaziantep Kalesi

ve yaklaşık 150 yıllık tarihi olan İskenderun Latin Katolik Kilisesi, büyük ölçüde yıkıldı. Arsuz'daki 500 yılı aşkın bir tarihi olduğu belirtilen Mar Yuhanna Rum Ortodoks Kilisesi'nin tamamı, İskenderun'daki tarihi Latin Katolik Kilisesi'nin ise büyük kısmı yıkıldı.

Müzeler nispeten iyi durumda

Deprem bölgesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne bağlı 28 müze ve 22 ören yeri bulunuyordu. Bölgedeki müzelerse depremleri nispeten iyi atlattı. Kahramanmaraş, Elbistan, Adıyaman, Malatya'daki müzelerde yıkıma bağlı çatlaklar yaşandığı belirtiliyor. Hatay Arkeoloji Müzesi'nin bir bölümü hasara uğradı. Bölgede yeniden meydana gelebilecek deprem riskine karşı Hatay Müzesi'ndeki bazı eserler, 150 adet mühürlü kutuyla Kırşehir Müzesi Müdürlüğü'ne ait depolara gönderilerek burada muhafaza edilmesi sağlandı. Gaziantep, Şanlıurfa, Kilis, Osmaniye, Diyarbakır, Adana müzelerinin ise zarar görmediği kayda geçti. Gaziantep Kalesi'nin doğu, güney ve güneydoğu kısımlarındaki bazı burçlar yıkılırken, enkazı yola saçıldı. Kalenin yanındaki istinat duvarı da çöktü. Bazı burçlarda ise büyük çatlaklar oluştu. 1892'de kilise olarak yaptırılan, Cumhuriyet döneminde cezaevine ve 1984'te camiye dönüştürülen Kurtuluş Camisi'nin kubbe ve minareleri de yıkıldı. Ayrıca tarihi yapılardan Şirvani Camisi, Ömeriye Camisi, Eyüpoğlu Camisi, Bayazhan ve Ukkâşe Türbesi gibi tarihi

Gaziantep Zeugma

Kahta Kalesi

Adıyaman Ulu Cami

yapılar depremde ağır hasar aldılar. Nurdağı ilçesinde yüksek bir tepe üzerinde yer alan Hz. Ukkâşe Türbesi'nde daha önce riskli görüldüğü için yeniden inşa edilen cami de tamamen yıkıldı. Diyarbakır surlarında ve iç kaledeki Saint George Kilisesi'nde kısmi hasarlar bulunuyor.

Deprem bölgesindeki korunması gereken kültürel ve doğal varlıkların, resmi sayıların çok ötesinde olduğunu da göz önünde bulundurmak gerekiyor. Kırsal mimari miras dokularında ve kültürel peyzaj değerlerinde önemli kayıplar oldu. Yıkılan ya da kısmi hasar gören tarihi eserlere ait enkazın gerekli belgelemeler yapıldı. Diyarbakır'da kendi parselleri içinde muhafaza edilmesi gerekiyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı, tüm birimleriyle ilk günden itibaren deprem bölgesinde yerini aldı. Bakanlığa bağlı uzmanlar ve ekipler, hasar tespiti için geceli gündüzlü sahada çalışıyorlar. Bunun yanı sıra, deprem bölgesiyle ilgili disiplinlerarası uzmanların yer aldığı ayrı bir yapının kurulmasına da acilen ihtiyaç olduğu görülüyor.

Akbank Kısa Film Festivali

Akbank'ın uzun yıllardır kısa filmlerin yapımını özendirmek, uygun koşullarda gösterimini ve izleyiciye ulaşmasını sağlamak, ülke sinemasına katkıda bulunan yeni sinemacıları desteklemek, kısa filmleri tanıtmak, dünyadan ve Türkiye'den farklı kültürlerdeki örneklerini sunmak, bir festival kültürü içinde kısa filmin tartışılacağı platformu sağlamak amacıyla hayata geçirdiği Akbank Kısa Film Festivali, bu sene 19'uncusuyla izleyici karşısında. Etkinlik, "Festival Kısaları"ndan "Dünyadan Kısalar"a birçok bölümde özenle seçilmiş bir programı izleyiciyle buluşturuyor. **02-12 Mayıs, Akbank Sanat, 10.00'dan itibaren, ücretsiz. www.akbanksanat.com**

SİNEMA

SANAT

CI Bloom Vakti

Türkiye'deki çağdaş sanatın büyümesine odaklanan sanat fuarı CI Bloom, ikinci edisyonuyla 31 Mayıs - 4 Haziran tarihlerinde Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı Rumeli Salonu'nda sanatseverlerle buluşuyor. CI Bloom'un Seçici Kurulu tarafından davet edilen katılımcı galerilerin yanı sıra özel projelere ve inisiyatif katılımlarına yer veren organizasyon, Türkiye'deki sanat sektörünün gelişmesini ve çeşitlenmesini teşvik ediyor. Fuar programında özel projelere ek olarak mimarlık, çağdaş sanat ve dijital sanat odaklı konferanslar yer alacak. Ayrıca Türkiye'deki çağdaş sanatın güncel etkisini yansıtmak için yabancı basın ve uluslararası müzelerin temsilcileri, yöneticileri ve destekçilerini özel bir tur programıyla bir araya getirecek.

31 Mayıs-4 Haziran, Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı Rumeli Salonu

"Bugün de Yaşıyorum"

Türk çağdaş sanatının öncülerinden Cengiz Çekil'in bugüne kadarki işlerinden oluşan "Bugün de Yaşıyorum" başlıklı retrospektif sergi, Arter'de devam ediyor. Sanatçının 1970'li yılların başlarından 2015 yılındaki ölümüne uzanan pratiğine derinlikli bir bakış sunan sergide resim, baskı ve yerleştirme gibi farklı disiplinlerden eserler yer alıyor. Küratör Eda Berkmen... Sergi, Çekil'in eserlerinin güncelliklerinin altını çizirken sanatçının bir eğitimci olarak gelecek kuşaklara aktardığı değerlerin önemini de vurguluyor. **23 Eylül'e kadar, Arter**

SERGİ

KONSER

Hollywood Vampires

Dünyaca ünlü yıldızlarla ve yıllar öncesinin rock kültürüyle buluşmak isteyenler buraya! The Who'nun davulcusu Alice Cooper, Aerosmith'ten Joe Perry ve ünlü oyuncu Johnny Depp'in üyesi olduğu Hollywood Vampires, İstanbul'a geliyor. Grubun 1970 ve 80'lerin rock kültürünü yaşatan besteleri, nostaljik bir yolculuğa çıkmayı sevenlere göre... **10 Haziran, Life Park, 20.00, Bilet ücreti: 1000-6500 TL www.passo.com.tr**

Leyla Gencer anısına

20'nci yüzyılın en önemli sopranolarından biri olarak kabul edilen Leyla Gencer'in aramızdan ayrılmasının üzerinden 15 yıl geçti. Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası, bu vesileyle unutulmaz sanatçının anısına bir konser düzenliyor. Gecede, İtalyan opera bestecisi Gioacchino Rossini'nin sayılı dini eserlerinden olan "Stabat Mater", dinleyicilerle buluşacak. Vivaldi'den Verdi'ye birçok besteci bu ilahi üzerine beste yaptı. Konser öncesinde, Gencer'in müzik sahnesindeki hatırasını anmak üzere Aydın Buke ve Serhan Bali ile bir söyleşi yapılacak. **25 Mayıs, Zorlu PSM, 20.00, Bilet ücreti: 50-300 TL**

KONSER

Yaşasın Cumhuriyet!

Eminönü'ndeki Türkiye İş Bankası Müzesi'nde Cumhuriyetimizin 100'üncü yılına özel bir sergi açıldı. Sene sonuna kadar görülebilecek "Yaşasın Cumhuriyet! Atatürk Döneminde İktisadi Bağımsızlığın İlk Adımları" başlıklı sergi, ilhamını Mustafa Kemal Atatürk'ün "Siyasi ve askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun, iktisadi zaferle taçlanmazsa sonuç kalıcı olamaz" sözünden alıyor. Sergide 100 yıllık Cumhuriyet'in ilk 15 yılına farklı şekillerde tanıklık etmek mümkün. Başta Türkiye İş Bankası Müzesi arşivi olmak üzere çok sayıda kurumsal ve kişisel arşivin yanı sıra aile yadigarlarından ödünç verilen 2 bini aşkın belge, fotoğraf, film ve obje sergide bir araya geliyor. **Yıl sonuna kadar pazartesi hariç her gün, ücretsiz. Türkiye İş Bankası Müzesi**

MÜZE

MÜZİK

51. İstanbul Müzik Festivali

Cumhuriyet'in 100. yılına hazırlanan İstanbul Müzik Festivali, bu önemli yıldönümüne yönelik bir seçkiyle izleyenlerin karşısına çıkıyor. Tekfen Filarmoni Orkestrası, bir piyanist ve vurmali çalgıcıdan oluşan Firebird à la Jazz ve dünyaca ünlü Münih Oda Orkestrası sahne alacak isimlerden bazıları... Michael Ellison ve Evrim Akyay'ın Yaşar Kemal klasiği "Binboğalar Efsanesi: Romandan Sahneye" projesi de festivalin öne çıkan projelerinden... **1-17 Haziran, farklı mekânlarda... www.muzik.iksv.org**

INDUSTRY 5.0: THE ENGINE OF PROSPERITY

AUTHOR: Otis Robinson*

NOTE : This English version is an edit summary of the original article.

A shift towards the Fifth Industrial Revolution is on the horizon in the textile & apparel (T&A) industry. Reflected in new ethical considerations and a shirking of economic focus in favour of societal value, Industry 5.0 could revolutionise manufacturing across the globe. Industry 5.0 is an emergent phase of industrialisation that prioritises human centricity in the workplace, the relationship between humans and machinery, and the enhancement of the industry for all involved. Ultimately, it ditches the productivity-focused model of digitalisation and strengthening ideas of the dark factory in Industry 4.0 conversation in favour of a worker-centric industry with socio-ecological priorities. It's a remarkably rapid but necessary development to the still relatively new-born Industry 4.0. Rachel Cox, a postgraduate researcher at the University of Manchester, UK, notes that perspectives on industrialisation and technological progress are influenced by a framework based on the European and North American Industrial Revolutions. This is an important distinction to make, since many locations around the globe still lack the digital infrastructure to implement Industry 4.0 to begin with. Nevertheless, Industry 5.0 is becoming a buzzword in the European industry -and, specifically to Cox, the UK's industry- and the drive has genuine and hopeful intentions to better the T&A sector.

Academic perspectives

Cox is a second-year postgraduate researcher at the University of Manchester. Cox's PhD thesis, titled 'The future of sustainable manufacturing within the UK fashion and textiles industry', was inspired by the contemporary UK T&A industry, where stories of worker exploitation

and poor working environments run amok. For example, in 2020, campaign groups in Leicester argued that poor working conditions in garment factories bolstered the spread of Covid-19. Meanwhile, previous reports revealed that many factories in the area had underpaid labourers and time pressures placed on suppliers by leading brands. Cox accredits these negative characteristics of the UK's textile industry to complex contemporary business models such as fast fashion, which prioritises productivity and economic success over social and environmental sustainability. As such, Cox's PhD aims to explore the impact of digital technologies on garment workers, subsequently providing a voice to industry labourers, and touches upon Industry 5.0 as an emergent industrialisation concept and alternative to Industry 4.0's arguably detrimental approach to production. Cox explains that Industry 4.0 is undeniably beneficial in many regards, highlighting its ability to protect workers, remove dangerous jobs and support workers with accessibility issues. Today, the industry at large believes digitalisation minimises detrimental environmental and social impact – and there is evidence to suggest it does. But Cox draws attention to metawashing, an emerging trend in industries whereby brands spend more time and money on discussing and marketing virtual products or processes than properly

addressing its impact on people and environment. Apprehensive for Industry 5.0 to be misconstrued as technophobic, Cox adds that Industry 5.0 is “exactly what Industry 4.0 is, [but] it just puts the brakes on and prioritises human/computer interactions and worker centricity”. From an academic perspective, Cox hopes to work closely with industry to investigate these manual labourer perspectives on technology implementation. Their project will prioritise this worker voice, exploring evidence of poor working conditions too.

Widening the stakes

The project aims to highlight manual labourer priorities and preferences in the industry. For example, the upskilling of labourers – who are required to increase their technological literacy to work closely with machinery – could be incredibly beneficial to workers. And today, there exists a lack of inclusion for garment workers when it comes to decision-making, states Cox. But in considering labourer voices in digitalisation plans, they can become key to decision-making processes, thus democratising the process altogether. Cox concludes: “[Industry 5.0] can benefit businesses to prioritise socio-ecological considerations. Unfortunately, [as it stands] with fast fashion, which is focused on short-term profits and not long-term, many businesses are not focused on the long-term.”

Read more insight – including full deep-dive reports into digitalisation and Industry 5.0 in the T&A industry – at WTiN.com.
https://www.wtin.com/article/2023/march/20-03-23/digitalisation-should-consider-human-centricity/?freeviewlin_kid=159918&utm_source=TTEA&utm_medium=Magazine&utm_campaign=digitalisation

**Otis Robinson, editor of digitalisation at WTiN.com, speaks with postgraduate researcher Rachel Cox about the industry shift towards socio-technical priorities; the bolstering of human centricity within digitalisation; and how Industry 5.0 can benefit business.*

We will restore what Earthquake destroyed

Turkey woke up on the morning of February 6 with a destruction it has never experienced before. Thousands of people living in Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Malatya and Sivas lost their lives due to the earthquake, the first with a magnitude of 7.7 and the second with a magnitude of 7.6. Earthquakes also affected the textile industry. Ahmet Öksüz, Chairman of the Board of İTHİB, said, “Kahramanmaraş is the main supplier of our textile and ready-to-wear sectors with a production of 80 billion dollars. In January and February, the exports of our textile industry amounted to 1.9 billion dollars. Compared to the same period of the previous year, it decreased by 13.7 percent. At the same time, there was a loss of 24.2 percent in the yarn industry, which is one of the most important product ranges of the region. Now is the time to heal our wounds and we should develop projects on how we can return to normalization as soon as possible.

Zeki Kıvanç, Chairman of the Adana Chamber of Industry, stated that there is no loss in production capacity in Adana as of now, and said: “According to 2022 data, the share of the earthquake region in total exports is between 8.5 percent and 21.6 billion dollars. The

share of Kahramanmaraş, Hatay and Adıyaman in exports is approximately 2.2 percent to 5.6 billion dollars. It is assumed that the export loss of these three provinces may be at the level of 50-60 percent, while the export loss of our other provinces may reach 10 percent. In other words, we estimate that our export loss will be approximately 7 billion dollars.” Kıvanç also stated that 11 of our provinces, whose annual exports exceeded 21 billion dollars according to February export data, exported 1 billion dollars despite this disaster. Oğuzhan Ata Sadıkoğlu, President of MTSO, says that special accommodation areas should be created for the personnel in order to solve the employment problem. Stating that the industry in Malatya has grown significantly in the last 5 years, Sadıkoğlu lists the steps that need to be taken urgently: “We demand that the taxes accrued upon the declarations and notifications be deleted from the companies and that SGK payments are not made for at least 1 year... The most prominent

issue among the demands of our members is interest-free. and long-term credit support.” Stating that they are making great efforts to return the city to normal, Adıyaman OSB President Abdulkadir Çelenk said that 22 thousand people were employed in the OSB before the earthquake: “We have 201 businesses. Between 25 and 30 businesses started to operate at 30 percent capacity. SANKO Holding Chairman of the Board Adil Sani Konukoğlu stated that they established cities with 2,000 containers in Adıyaman and Gaziantep: “First of all, we need to reverse migration. As an employer, our request is to transfer the insurance and taxes we deposited to the accounts of our colleagues until the end of this year. Banks need support, especially in order to restore damaged facilities. We want positive discrimination to accelerate this process.” Erdemoğlu Holding is one of the companies that support the construction of houses so that migration does not occur and therefore the workforce does not migrate. İbrahim Erdemoğlu, Chairman of the Board of Erdemoğlu Holding, said, “If you show us a suitable place, we will build 800-900 or even 1000 houses and distribute them to our fellow citizens free of charge, no matter how many houses they need.”

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr